

Verslaglegging commissievergadering Gemeente Midden-Groningen, 12 juni 2018

Voorzitter:

Dhr. Y.P. Lutterop

Aanwezigen:

Dhr. E.J.K. Offereins	VVD
Mw. S.E. Min-Brinkkemper	VVD
Dhr. C.J.H. Ubels	VVD
Dhr. M. Ploeger	GemeenteBelangen Midden-Groningen
Mw. G.H. Akkerman-Ritsma	GemeenteBelangen Midden-Groningen
Mw. G.P. Dewnarain	Leefbaar Midden-Groningen
Dhr. T.S. Fennis	D66
Dhr. M.T. Metscher	ChristenUnie
Dhr. N. Joostens	ChristenUnie
De heer M. Kluit	SP
Mw. M. Veenstra-Jansen	SP
Dhr. H. Wind	CDA
Mw. I. Voogd	PvdA
Dhr. R. Sinnema	PvdA
Dhr. H.J. Flederus	PvdA
Dhr. J. Westerdiep	PvdA

College:

Dhr. P. Verschuren
Dhr. R.W. Munniksm

Griffier:

Mw. Y. Goedhart

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 12 juli 2018

De raad van de gemeente Midden-Groningen,

A. Hoogendoorn
Voorzitter

F.M. Bouwman
Griffier

Nr.	Verslaglegging raadscommissie Gemeente Midden-Groningen 12 juni 2018, 19.30 - 22.01 uur in de Commissiekamer, gemeentehuis Slochteren
1.	<p>Opening</p> <p><u>De voorzitter:</u> Bij dezen wil ik graag iedereen van harte welkom heten: de mensen aanwezig op de publieke tribune, de aanwezige pers, de commissieleden, de collegeleden. En bij dezen open ik ook de vergadering van 12 juni 2018.</p> <p>Daarbij even de volgende mededeling: dit is commissievergadering I. Aangezien wij ditmaal een parallelle commissievergadering hebben, wil ik even de leden ervan op de hoogte stellen dat dit de ‘sociale’ commissievergadering is. Dus mocht iemand zich van locatie vergist hebben, dan is dit het moment om een en ander recht te breien.</p> <p>Daarnaast zijn wij ditmaal, aangezien wij in een kleinere zaal zitten, verstoken van opnameapparatuur. Althans, er loopt wel een audio-opname mee maar geen video. Dat betekent dat wij ook de hulp hebben ingeroepen van een notulist. Ik wil u daarom ook verzoeken om nog meer dan anders te spreken via de voorzitter en dan krijgt u uiteraard van mij het woord. Dit zodat de notulist naar behoren zijn werk kan doen.</p>
2.	<p>Vaststellen agenda</p> <p><u>De voorzitter:</u> Dan ga ik door naar agendapunt 2, het vaststellen van de agenda. Kunt u allen instemmen met de agenda zoals die voor u ligt? De heer Zuiderveen.</p> <p><u>De heer Zuiderveen (GroenLinks):</u> Even naar aanleiding van uw vorige opmerking dat hier geen video-opnames van worden gemaakt enzovoort: dat begrijp ik ook best en daar kunnen wij ons ook best mee redden. Ook met de notulist, die daar ongetwijfeld goed verslag van gaat doen: daar hebben we het in het verleden voor ‘het digitale tijdperk’ heel lang mee gedaan in Hoogezand-Sappemeer, dat ging allemaal ook prima. Het enige is natuurlijk wel dat als dit heel vaak voorkomt, de mensen dit thuis niet kunnen volgen en dat vind ik wél een probleem. Dus er moet wel zeer omzichtig omgegaan worden met dit soort parallelle sessies waarin niet alles rechtstreeks te volgen is.</p> <p><u>De voorzitter:</u> Uw punt staat zeker genoteerd. Ik weet volgens mij ook zo te vertellen dat het een punt is van aandacht en dat dit ook in behandeling is. Daarmee ga ik ervan uit dat de agenda akkoord is wat betreft de commissieleden.</p>
3.	<p>Mededelingen vanuit college</p> <p><u>De voorzitter:</u> Mededelingen vanuit het college? Dan kijk ik even over mijn linkerschouder: die zijn er ditmaal niet.</p>
4.	<p>Inventarisatie spreekrecht burgers</p> <p><u>De voorzitter:</u> Dan ga ik naar agendapunt 4, de inventarisatie van het spreekrecht. Er heeft zich één inspreker gemeld, de heer Munneke, over de Beleidsnota Meedoenfonds en Verordening bij het onderwerp harmonisatie minimabeleid. Dat is bij agendapunt 5.</p> <p>Zijn er verder nog mensen op de publieke tribune aanwezig, die gebruik willen maken van het spreekrecht? Niet? Dan zou ik graag de heer Munneke willen uitnodigen om alvast aan mijn rechterzijde plaats te komen nemen.</p>
5.	<p>Harmonisatie minimabeleid</p> <p>Inleiding</p> <p><u>De voorzitter:</u> Dan ga ik daarmee door naar agendapunt 5, ‘Harmonisatie minimabeleid’. Op 1 januari 2018 zijn de gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde</p>

samengevoegd in de gemeente Midden-Groningen. Deze drie gemeenten kenden allemaal hun eigen regelingen voor minima om sociale, culturele en sportieve activiteiten te stimuleren: het Activiteitenfonds in Hoogezand-Sappemeer, het Stimuleringsfonds in Slochteren en het Participatiefonds in Menterwolde. Deze regelingen zijn op dit moment nog van toepassing in de gemeente Midden-Groningen. Met het Meedoenfonds is het de intentie om deze regelingen te harmoniseren.

Dan zou ik graag bij dezen het woord willen geven aan de heer Munneke.

Inspreekreactie

De heer Munneke (voorzitter Stichting Voedselbank Midden-Groningen): Dank u wel, voorzitter. Ik wil me graag even voorstellen met mijn medebestuurder. Misschien kun je wel even gaan staan. Dit is mijn collega Rinze van der Wal, als bestuurslid verantwoordelijk voor onder meer voedselveiligheid, maar hij weet ook alles over de intake. Nou, ik ben voorzitter van het spul, eindverantwoordelijk voor beleidszaken en allerlei moeilijke zaken als communicatie, contact met politiek, pers enzo.

Waarom zijn wij hier? U ziet in elk geval aan mijn omvang dat ikzelf de Voedselbank niet nodig heb. Wij zijn er dan ook niet voor onszelf, maar voor op dit moment 950 mensen die dat wel nodig hebben. En die 950, dat is geen statisch getal - daar kom ik straks nog wel even op terug. Maar daarom zijn we hier. Samen met ruim 50 vrijwilligers die geheel gratis werken - wij kennen en willen geen enkele vergoeding - werken wij letterlijk zes dagen in de week om voeding te verzamelen. Wij gaan dagelijks met twee of drie chauffeurs bij de winkels langs. Twee keer in de week gaan we naar een districts distributiecentrum in Meppel; dat is nu vanaf 1 juni bij onze collega's in Groningen. We komen in winkels in Slochteren, in Siddeburen, in Ten Boer en in Gieten bij Jumbo's, bij Albert Heijn, bij Plus, bij groenteboeren, bij bakkers, bij aardappeltelers - nou, noemt u het maar op. Alle producten moeten worden verzameld en gesorteerd en die moeten worden gekoeld of ingevroren. Alle producten krijgen we gratis en op een vijf- à zeventuizend euro na per jaar kopen we bij, omdat wij vinden dat onze klanten een fatsoenlijk pakket moeten hebben - daar kom ik straks ook nog even op terug. Maar die worden weer gratis uitgedeeld aan huishoudens in de voormalige gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren - waar we al een aantal jaren een uitgiftepunt hebben - en nu sinds de nieuwe gemeente hebben wij ook een nieuwe naam. We heten inderdaad nu Voedselbank Midden-Groningen.

De groei van het aantal klanten is erg groot. Ik zei het net al: het is geen vast gegeven. Om dit jaar even te noemen: we zijn alweer gegroeid met 86 nieuwe klanten. Er gingen 31 af dit jaar, dus we hebben een groei alleen dit jaar al van dik 17 procent - als ik het goed uitgerekend heb. Als u mij vraagt hoe dat kan, dan kan ik u daar geen antwoord op geven. Vergelijk je ons met de stad Groningen, dan heeft die stad ruim 200.000 inwoners: daar zijn ongeveer 750 gezinnen die van de Voedselbank afhankelijk zijn. Bij ons zijn het er op dit moment een 360 en dan heb ik Menterwolde daar nog niet bijgerekend. Menterwolde: wij zullen straks na de vakantie dat deel van onze collega's in Veendam overnemen. Naar verwachting zijn er daar nog 40 à 50 gezinnen extra en dan heb je het dus in een gemeente van 62.000 inwoners - voor zover ik dat gezien heb voor Midden-Groningen - over ruim 400 gezinnen. Dus meer dan de helft van de stad Groningen, terwijl we maar eenderde van de inwoners hebben. Voor ons is dat een heel bijzonder fenomeen. Groningen pocht altijd dat ze de armste stad van Nederland zijn. Dat zegt Ulfert Molenhuis altijd, de voorzitter daar. Dan roep ik: "Ho! Dat zijn wij." Nou, daar hoeft je uiteraard geen wedstrijd in te houden, maar het is wel een bijzonder gegeven. Als u mij vraagt hoe het kan, dan is dat relatief. Ik heb hiervoor in de volkshuisvesting gezeten en weet dat uit ervaring. Maar dan praat ik over de vestiging Hoogezand-Sappemeer, waar altijd wel een behoorlijk groot aantal mensen is geweest, dat afhankelijk is van uitkeringen enzovoort.

Een tijd geleden mochten we ons nieuwe pand openen. Ik heb als het goed is u allemaal een verhaaltje gestuurd met een liedje erbij, waarvan ik de tekst daar half gezongen, half opgezegd heb. Maar de clou van dat verhaal was dat we ermee moeten ophouden te zeggen dat het zo jammer is dat er Voedselbanken zijn. Dat mag u wel zeggen, maar u zegt waarschijnlijk ook niet dat het zo jammer is dat er ziekenhuizen zijn. Dat is ook jammer dat die er zijn, maar ze zijn ook hartstikke noodzakelijk. Nou, de Voedselbanken ook. Er is geen enkele reden om te

veronderstellen dat binnen afzienbare tijd Voedselbanken niet meer nodig zouden zijn. Wij zijn nu zelf een jaar of vijftien, voorafgegaan door wat andere stichtingen, bezig. Onze grote broer in Rotterdam is ermee begonnen, de familie Sies: die is er nu nog steeds mee bezig. Inmiddels is het uitgegroeid tot een landelijk fenomeen van 170 Voedselbanken met in totaal, denk ik, meer dan 10.000 klanten in een steeds variërend bestand. Ergo: of u het nou leuk vindt of niet, vandaag de dag hoort de Voedselbank er gewoon simpelweg bij.

We staan voor een aantal behoorlijke uitdagingen. Landelijk is afgesproken met de Vereniging van Nederlandse Voedselbanken dat we maar één keer in de week uitgeven. Wij doen dat nu nog één keer per veertien dagen aan de helft van onze klanten. Landelijk is het beleid dat je ernaar moet streven - u zult waarschijnlijk ook minimaal één keer in de week boodschappen doen - dat we één keer in de week proberen ten behoeve van de klanten ons best te doen voor minimaal vijftien en het liefst tot 25 artikelen, de norm ongeveer die we landelijk hebben afgesproken. Dat gaan wij ook doen. De klanten uit de voormalige gemeente Menterwolde krijgen nu al elke week de boodschappen. Dus als ze bij ons komen, dan zouden ze erop achteruitgaan: dat is dus niet de bedoeling.

Als je vaker in de week gaat uitgeven - dat is een tweede uitdaging, dus van één keer per veertien dagen naar één keer in de week - dan doen we dat omdat als we nu op maandag bij de Jumbo komen en we daar een hoop fruit van krijgen, we het dan weg kunnen gooien, omdat wij het pas op de vrijdag uitgeven. We hebben namelijk niet de mogelijkheid om het zo lang goed te houden. Dus alleen al om de verspilling tegen te gaan en ook in staat te zijn, meer verse groenten en vers fruit aan onze klanten te kunnen meegeven, willen we graag overgaan van één keer in de week naar drie keer in de week uitgeven.

Nou, en *last but not least*: we krijgen de collega's van de klanten in Veendam erbij. We hebben afgesproken dat we daar na de vakantie mee beginnen. In principe hebben we al een uitgiftepunt: dat is in Dorpscentrum De Broeckhof in Zuidbroek. Dat moet allemaal nog geregeld worden, maar in principe gaat dat gebeuren.

De echte reden waarom ik hier zit - wij hebben geen geheime agenda - is ons verzoek aan u om een extra bijdrage in de kosten. Wij lazen uw voorstel en wij waren buitengewoon blij met dat voorstel en ik wil u ook heel graag nadrukkelijk verzoeken, ermee in te stemmen dat wij, net als onze collega's van Kledingbank Máxima, structureel worden ondersteund. Tot dusver kregen wij van de gemeente Slochteren en de gemeente Hoogezand-Sappemeer elk jaar een bedrag, maar dat was iedere keer incidenteel. We hebben het best druk. En als u het ons vraagt om van alles en nog wat te doen: met alle respect voor politici, maar die hebben de neiging weleens om allerlei prachtige combinaties te zien. Wij zijn daar ook helemaal niet tegen. Alleen, ik wil u wel zeggen dat wij best onze handjes vol hebben aan al dat werk dat wij door de week al doen. Dus als wij onze basisactiviteiten kunnen doen, dan zijn wij al heel erg blij. Maar dat wij nu in het voorstel structureel worden ondersteund, daar zijn we ontzettend blij mee. Dat is geen flauwekul dat ik dat zeg, dat menen wij uit de grond van ons hart. Daar hebben we ook heel vaak om gevraagd en we zijn heel blij dat het nu in het voorstel staat.

'Rupsje Nooitgenoeg', zult u misschien zeggen. Maar nogmaals, ik praat hier niet voor mezelf. Ik heb een redelijk pensioen, ik kan goed rondkomen enzovoort. Wij spreken hier namens die honderden klanten die mede van ons afhankelijk zijn. In de voordracht wordt voor ons het niet-onaanzienlijk bedrag genoemd van 24.700 euro. Dat is de eerste huur die wij berekend hebben. U weet dat wij *nét* in een nieuw pand zitten. Die huur hebben wij ingeschat met de energiekosten door de enorme toevloed van nieuwe klanten. En ook omdat wij meer moeten koelen en meer moeten vriezen, zullen die kosten hoger gaan worden. Dus ik heb een begroting bij me. Maar ik zal alles wat ik hier zeg, allemaal ook op de mail zetten en dan krijgt u dat. Wij hebben een begroting gemaakt en daar komen we 20.000 euro in tekort, inclusief uw bijdrage. Als ik die begroting minimaliseer, echt terugbreng tot het meest noodzakelijke, dan komen we nog 10.000 euro tekort. En als u dan vraagt wat wij dan zelf doen, dan staat in die begroting dat wij zelf dan nog 15.000 euro moeten ophalen. Waarvoor heb je al dat geld nodig? Dat is voor de huur van het pand, vriezen en koelen. We hebben één auto, eigenlijk zouden we er twee moeten hebben. Af en toe gebruiken we ook de privéauto's van onze medewerkers c.q. onze vrijwilligers, omdat wij iedere keer de voeding moeten ophalen bij de winkels. Dus bereken ik, nogmaals, dat wij 15.000 euro zelf bij elkaar moeten scharrelen en dan hebben we eigenlijk nog

steeds een structureel bedrag van 10.000 euro tekort.

Als u zegt dat er ook een Oranjefonds en een Kansfonds zijn, dan zeggen wij: uitstekend. Het VSB-fonds heeft ons geweigerd, het Kansfonds heeft ons 10.000 euro beloofd, maar dat geldt alleen voor de aanschaf van een stapelaar, een elektrische heftruck. Als we die niet aanschaffen, dan moeten we die 10.000 euro terugbetalen. Dat geldt ook voor de Voedselbank Nederland: die heeft ons ook een toezegging gedaan, maar dat is voor de investering in een eenmalige uitgave. Als wij een nieuwe vriescel zouden kopen, kost dat 13.000 euro. Die staat bij ons op de begroting, omdat we nu eigenlijk een tekort hebben. Nou, dat soort bedragen sponsoren zij. We hebben op dit moment nog een aanvraag lopen bij het Oranjefonds. Daar geldt hetzelfde, daar men vraagt ons: wat is jullie verlanglijstje? Nou, een auto met een koelmogelijkheid, want die hebben we nu niet. Dus we moeten nu iedere keer ijs in die auto slepen, net als de visbakken - u kent ze wel. Kortom: we hebben een realistische begroting gemaakt en in die sobere versie komen we nog 10.000 euro tekort, waarbij we zelf dan nog proberen een behoorlijk deel daarnaast nog bij elkaar te sprokkelen. Ergo: wij vragen u een extra bedrag van minimaal 10.000 euro. En ten slotte, nogmaals: niet voor onszelf maar voor de klanten, want in onze optiek mag en kan het niet zo zijn dat onze klanten afhankelijk zijn van particuliere goodwill.

Ten slotte heb ik ook nog een beleidsplan voor u. Ik zal de voorzitter er een geven, dit geeft ons een steuntje in de rug. Daar zijn we best trots op, want we zijn niet zulke schrijvers. We bestaan inmiddels vijftien jaar en dit is ons eerste beleidsplan. Dus behalve dat dit de eerste keer is dat ik in dit gebouw inspreek, is het ook de eerste keer dat wij een beleidsplan kunnen uitgeven. Dat hebben wij nét gemaakt, u krijgt alle informatie op de mail. Het is geen prachtig boekwerk met allerlei mooie foto's, die vaak in beleidsplannen staan, want het ging ons om het verhaal. Dus daar kunt u precies in lezen wat wij doen en wat wij niet doen. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Goed. Ik wil u graag hartelijk bedanken, meneer Munneke, voor uw vlammende betoog en uiteraard voor het beleidsplan. We zullen er in elk geval zorgen dat het onder u allen wordt gedeeld.

Zijn er dan leden van de commissie die nog vragen hebben aan onze inspreker? Als eerste de heer Ploeger.

De heer Ploeger (GemeenteBelangen Midden-Groningen): Ik herken dit, ik werk zelf ik Pekela op het depot waar de Voedselbank ook zit, dus ik zie vrijdags dat beeld dat u ook schetst - heel helder. Ik heb alleen maar bewondering voor al die mensen die dit allemaal in hun vrije tijd doen en energie daarin stoppen.

U maakt een opmerking over dat Voedselbanken overbodig zouden zijn. Dat bedoelen wij ook niet, maar wij bedoelen, in het algemeen - dus niet alleen in de politiek, maar voor iedereen - dat het een schandaal is dat een welarend land als Nederland Voedselbanken nodig heeft. Dat zeggen we niet omdat ze overbodig zijn, maar het is een schandaal dat ze noodzakelijk zijn in dit welvarende land: dat bedoelen we ermee. Dus niet in de zin van 'u bent overbodig', maar dat gevoel spreekt er dan vaak uit.

Dan was ik even nieuwsgierig naar het volgende. U gaf er geen antwoord op, maar welke criteria gebruikt u? Is er een verschil tussen Groningen en de landelijke criteria die gehanteerd worden? Want dat zou mogelijk - we hebben ook hier een discussie over de 125-procentsnorm - aan de criteria kunnen liggen, waardoor wij meer aanvragen hebben. Hoe is de screening? Is die redelijk streng of is die redelijk soepel? Dat zijn allemaal mogelijke verbanden. En hoe ziet u de relatie met wat vanavond voorligt: het criterium van 125 procent? U zit heel dicht tegen die doelgroep aan, begrijp ik. Wat betekent dat voor die doelgroep in uw ogen? Ik weet niet of u daar kennis van hebt kunnen nemen, maar wat betekent dat voor de doelgroep?

Mevrouw Dewnarain (Leefbaar Midden-Groningen): U noemde dat de Voedselbank drie keer per week opengaat. Houdt dat in dat de mensen elke week een boodschappenpakket kunnen ophalen of blijft dat eens in de twee weken?

En ik sluit me aan bij de heer Ploeger. Houdt het in dat als de norm naar 125 procent gaat, er

meer aanvragen binnen zullen komen? En is er ook rekening gehouden hiermee in uw begroting?

De heer Fennis (D66): Ja, ik was benieuwd naar de reactie van de wethouder op dit verzoek. Ik neem aan dat dit eerder ook al besproken is. Dat is één.

Het tweede punt is: ja, ik zit hier nu toch te denken aan fondsen en met name fondsen voor duurzaamheidsinvesteringen in energie. Want ik begrijp dat dat dus de hoogste begrote kostenpost is voor dit pand. Ik begrijp dat het 2.000 euro per maand is volgens Funda, want ik zocht daartoe het adres op. Dus dat is in het algemeen, maar dat betekent dat de rest allemaal energiekosten zijn. Zouden investeringen in zonnepanelen niet een betere investering zijn en ook wellicht een mogelijkheid om dat op de langere termijn dat dus ook weer terug te verdienen? Dit zodat je niet jaar in, jaar uit op die 10.000 tot 25.000 euro tekort blijft zitten. Want dat is de kortste klap. Dus dat is mijn vraag. En mogelijk ook innovatiefondsen die daarvoor in aanmerking zouden komen.

De heer Zuiderveen (GroenLinks): Meneer Munneke, ik sluit me allereerst even aan bij wat de heer Fennis zei over zonnepanelen enzovoort. Ik heb alleen daarin wat dubbele petten op - in die zin, ik heb geen idee van uw postcode enzovoort. Maar er is ook een Sunbrouck - daar weet de wethouder alles van overigens - waar u misschien zou kunnen deelnemen wat betreft de betaling van energie. Maar dat terzijde.

Ik ga ook niet in op uw vergelijking tussen het ziekenhuis en de Voedselbank. Ik ben het met de heer Ploeger helemaal eens dat de Voedselbank een totaal andere noodzakelijkheid heeft dan een ziekenhuis en dat dus eigenlijk helemaal overbodig zou moeten zijn. Dat is niet zo, dus heeft het niets te maken met de noodzaak van de Voedselbanken, waaraan dus ook een bijdrage van onze gemeente zeker het idee is.

Maar: geld storten ergens in en zonder daar ook maar iets van te weten - behalve de mensen die dan een pakket meekrijgen - denken we wel dat bij u mensen over de vloer komen, die ook bij sociale teams nogal in the picture zijn - of misschien niet. En dan zijn de medewerkers van de Voedselbank, met al het gebabbel dat tijdens het ophalen van de pakketten gebeurt, ook heel goede signaleerders, als er iets bijzonders gebeurt binnen de gezinssituatie van een individu dat een voedselpakket haalt. Dus die signaalfunctie: kunt u daarop een reactie geven of dat überhaupt al gebeurt of dat er niet in zit? Daar ben ik wel nieuwsgierig naar. Want dat komt er qua signaal richting hulpverleners kan er weer iets terugkomen. Misschien zitten daar allerlei privacytoestanden tussen, dan kom je weer in een ander verhaal terecht. Maar daar ben ik benieuwd naar.

De heer Flederius (PvdA): Ik heb eigenlijk even een vraag over die groei en die afname. Een verheldering, omdat het mij niet helemaal duidelijk is waar dan die groei door veroorzaakt wordt en waar die afname door veroorzaakt wordt. Heb je daar ook 'draaideurmensen' die je dus dan wél weer hebt en dan weer niet hebt? Ik weet niet of u daar iets over weet, maar het zou fijn zijn om daar eens even iets over te horen.

De voorzitter: Zijn er dan nog verdere vragen voor onze spreker? Niet? Dan vraag ik even de heer Munneke of u zou willen reageren op de vragen die zojuist zijn gesteld.

De heer Munneke (voorzitter Stichting Voedselbank Midden-Groningen): De vraag die u stelde over dat het een schandaal is, die Voedselbanken, die houdt ons best wel een hele tijd bezig. Want ik hoor dat eigenlijk altijd. Als ik op een verjaardag zeg dat ik bij een Voedselbank werk, dan zeggen ze: "Ja, het is een schandaal dat ze er zijn. Ja nee, dat jij daar werkt, is prachtig, hoor." enzovoort. Tegenwoordig roep ik altijd dat dat onzin is. Dat is niet zo, het is geen schandaal. Of je moet al zeggen dat het doen en laten van mensen, van inwoners, een schandaal is.

Want 90 procent - nou, in elk geval 80 procent - van onze klanten heeft dat aan zichzelf te danken dat zij bij de Voedselbank zit. Alleen, zo zitten mensen nu één keer in elkaar. Ik heb ooit zwaar gerookt, meer dan een pakje per dag en ik heb daar al tien keer geprobeerd om daarvan af te komen. En toen kreeg ik een hartinfarct en toen zei de cardioloog dat ik veel te

jong was, maar waarschijnlijk overmatig tabaksgebruiker. Dat overkomt je allemaal: mijn dochter was net jarig, dus we hadden allemaal gebak en toestanden. En een ogenblikje later lig je op een brancard en word je naar het ziekenhuis gebracht. Die broeder vroeg niet of ik gerookt had en liet mij vervolgens ook niet liggen. Maar dat was puur mijn eigen schuld, want als ik niet gerookt had, had ik waarschijnlijk geen hartinfarct gehad. Nou, zo is het met veel van onze klanten ook. 80 procent van onze klanten zit in de schuldsanering en krijgt niet meer dan een paar centen per week en is dus afhankelijk van de Voedselbank. En dan kun je wel honderd keer zeggen dat dat eigenlijk niet zou moeten. Maar ja, mensen zitten nu eenmaal zo in elkaar. Wij hebben regels in het verkeer en de helft van u houdt zich daar niet aan, want u rijdt vast weleens een keer te hard. Zodoende zeg ik ook weleens dat het jammer is dat er politie nodig is, maar die is net zo goed nodig. En ik ben heel blij dat Voedselbanken ontstaan zijn en ik zie geen kans om die mensen op een andere wijze te helpen. Hoe moet je hen dan helpen bij alles wat we in Nederland hebben? Want je kunt voor van alles en nog wat steun vragen. Alleen op dit moment, als je in de schuldsanering terecht komt, dan heb je al een heel groot probleem. Want voordat je in de schuldsanering komt, duurt het ook al veel te lang, waardoor je vreselijk veel pijn en moeite moet doorstaan. Vervolgens ga je in de schuldsanering en is er een of andere budgetbeheerder die jou minutieus drie jaar lang volgt bij alles wat jij doet. En zo gauw jij een keer een beetje gaat beunhazen en hij krijgt er lucht van, dan moet je aftikken. Het is gewoon zo dat een hoop van deze mensen hiervan afhankelijk zijn. Door allerlei oorzaken: huwelijken uit elkaar, woning vervolgens 'onder water' verkocht, van de ellende raak je dan aan de drank. Natuurlijk zou je dat niet moeten doen. Heel vaak denk ik: mens, hoe kun je dat nou doen? Maar het is gewoon menselijk.

Ik maak zoveel domme fouten. Gisteren nog. Ik ging met mijn zoon een zonnenscherm ophangen. Nou is dat niet mijn dagelijks werk en ik had daar prachtige ideeën over hoe dat moest. Het ging helemaal fout en toen we het er hangen hadden, moest het zo niet. Dus ik zei tegen mijn zoon nog dat ik echt een man ben geweest die een leven lang - ik ben inmiddels 70 - heb moeten leren door schade en schande. Een ander denkt dat misschien van tevoren, maar ik doe het en denk daarna pas dat het wellicht zo niet had gemoeten. Nou, elk mens doet domme dingen en zo is het met onze klanten van de Voedselbank ook.

De criteria zijn landelijk vastgesteld. Wij zijn lid van de VVN, de Vereniging Voedselbanken Nederland, en elk jaar stelt deze de criteria vast. Dat is een discussie onderling. Wij staan meestal op de rem: ik heb daar net zo'n grote mond in die landelijke club als in deze commissie. Maar dat red ik niet, want de meeste Voedselbanken hebben voeding genoeg en die willen bij de mensen voeding uitgeven. In Noord-Nederland hebben wij dat niet, we hebben naar verhouding een hoop klanten en weinig toevloed. Oldambt en Veendam hebben naar verhouding net zo veel klanten als wij. Maar die criteria worden vastgesteld en daar houden wij ons aan. En er zal eens een keer individueel een klein verschil zijn, maar we houden ons redelijk duidelijk aan die landelijke criteria. U kunt ook op onze site kijken. Even uit mijn hoofd - ik ben niet zo van de cijfertjes - maar als je op dit moment minder dan 50 euro te besteden hebt in de week, dan kom je in aanmerking voor de Voedselbank. En die 50 euro is dan voor kleding, voor voeding, voor alles. Dan is de huur er dus af. En dan kom je dus bij ons. Elk jaar worden die criteria weer herzien. Nogmaals: wij vinden ze op dit moment voldoende, landelijk is er een ander idee over. Maar wij hebben afgesproken dat wij exact dezelfde criteria hanteren als de stad Groningen.

Dan is er gevraagd of we naar één keer per veertien dagen uitgifte gaan. Er zijn dus twee uitdagingen. Ik wil wel graag vaker in de week uitgeven: daar beginnen we mee. Op maandag, op woensdag en op vrijdag, aan dezelfde groep mensen. We hebben nu vrijdags 150 à 160 gezinnen en dat aantal delen we dan door drie en dan krijgen we per keer zo'n 40 à 50 mensen, als ze één keer in de veertien dagen komen. En het tweede waarnaar we willen toegroeien is naar één keer in de week en dan krijgen we dus elke maandag, woensdag en vrijdag 140 à 150 mensen. Dan gaan we ook elke week in Slochteren uitgeven en ook elke week in Zuidbroek. Is rekening gehouden in de begroting met groei? Nee, omdat we daar geen staat van op kunnen maken. De meeste klanten krijgen we van de sociale teams, van Humanitas en dus indirect van de gemeente, de Kredietbank. En ook een behoorlijk aantal mensen. Want je kunt bij ons op de site opgeven en daar gewoon aanmelden. Er is nu wat achterstand, maar normaliter word je dan

binnen veertien dagen gebeld. Als je in de tussentijd een noodpakket nodig hebt, dan krijg je één, twee of drie keer een noodpakket. Want sommige mensen hebben gewoon echt geen eten: die bellen ons op en vertellen dat hun eten op is en vragen of ze langs mogen komen. Dan zeggen wij: "Ja, kom maar langs." Daar zijn we niet moeilijk in, dat ga ik niet controleren. Als iemand zegt dat hij echter honger heeft, dan geloof ik hem op zijn of haar woord en dan is hij welkom. Maar daarna gaat dan de intake in, waar Rinze en nog drie andere mensen bij ons werk aan hebben. En elk halfjaar wordt iedereen opnieuw gescreend. Dus vandaar even op uw vraag: aan de ene kant is er groei: dit jaar is dat 80 mensen. En die afname van 30 mensen: óf zij melden zich zelf omdat ze werk hebben gevonden en zij boven die norm komen, óf wij constateren dat. En op dit moment zijn dat twee à drie mensen in de week bij wie uit hercontrole blijkt dat ze er niet meer voor in aanmerking komen - met alle respect - en dan stopt dat. Dus die 900 mensen, die 360 gezinnen, is een continu, dynamisch getal. Het beroerde is dat wij als Voedselbank geen geld hebben. Wij hadden een beetje gespaard en dat is omdat hier Stichting De Parel werkte. Die heeft ooit vanuit de christengemeente in Hoogezand het werk van de Voedselbank opgepakt: een jaar of acht à tien geleden hebben we ons gewoon omgevormd tot Voedselbank voor iedereen. Maar De Parel heeft ons destijds nog 35.000 euro meegegeven als bruidsschat - die had dat verzameld. Daar hebben wij een groot deel van - uit mijn hoofd, ik geloof in totaal zo'n 36.000 euro - betaald aan het klaarmaken van onze huidige locatie: de vloer, de koel- en vriescellen enzovoort. Maar voor de rest hebben wij nu geen geld.

Ik heb zelf ook zonnepanelen dankzij een kleine aardbevingsschade die ik kreeg. Zo erg was het allemaal niet, ik ben een van degenen die daar voordeel bij gehad heeft, want de schade stelde niet zoveel voor. Maar die was beraamd om meer dan 1.000 euro en dan krijg je zonnepanelen. Anders had ik ze niet gehad, want je moet ze wel betalen. En dat geldt natuurlijk voor ons als Voedselbank ook. We hebben er weleens over nagedacht en als u op onze site kijkt, dan kunt u zien dat wij iemand willen die aan acquisitie doet. Liefst een gewezen vertegenwoordiger ofzo, die, op z'n Gronings, *'n vis 't wotter oet kin proaten*, dan bij de bedrijven langsgaat en dan probeert geld of andere zaken los te krijgen. Op zich zou dat mooi zijn, want we hebben er vier vrieskasten staan en een vriescel en een koelcel.

Mevrouw Veenstra (SP): Ja meneer, het spijt me. Ik vind het erg interessant, uw verhaal, en mijn collega zal aanstaande vrijdag ook graag aansluiten om dit verhaal verder te horen. Maar ik denk dat we nu toch wel de spreektijd hebben verbruikt.

De voorzitter: Dat klopt. Alleen, volgens mij ging de heer Munneke inhoudelijk nog op een aantal laatste vragen in en die tijd zou ik hem nog wel graag willen gunnen. Maar uw opmerking staat wel genoteerd en ik ga er ook vanuit dat de heer Munneke gezien het lijstje aan de afronding toe is.

De heer Munneke (voorzitter Stichting Voedselbank Midden-Groningen): Ja hoor, ik was blijkbaar iets te lang, ik had u natuurlijk voor moeten zijn.

Of er gesignaleerd wordt? Dat was de vraag van u, meneer Zuiderveen, geloof ik. Dat is best wel lastig omdat het heel erg druk is. Dat gebeurt wel op de maandag: dan hebben we 30 klanten, dan kun je individueel spreken hoe met de klant gaat en of men nog hulp nodig heeft. Er liggen allerlei folders van het Leger des Heils, Humanitas en andere clubs die erbij kunnen ondersteunen. Op de vrijdagen lukt dat gewoon niet, dan is het veel te druk. Wel is het zo dat de intakers een heleboel contact hebben en die verwijzen heel vaak door naar hulpverleningsinstanties. Maar gewoon met ons dagelijks werk? Nee, dan is het gewoon boodschappen halen en iedereen krijgt zijn pakket en gaat dan weer weg.

Er zijn geen 'draaideurklanten', omdat wij redelijk strak zijn in de herintake. Als iemand twee keer niet komt, dan moet hij minstens drie maanden wachten. Wij verplichten mensen daartoe. Als je één keer niet komt, krijg je een waarschuwing. Als je een tweede keer niet komt, dan houdt het op, omdat wij er een hoop werk voor doen.

Ik geloof dat ik nu de meeste vragen wel beantwoord heb.

De voorzitter: Als ik goed heb meegeluisterd, dan zijn volgens mij alle vragen beantwoord. Maar dan kijk ik nog even de commissie in om te zien of er nog vragen openstaan. En inderdaad, hij staat genoteerd, de vraag aan de wethouder van de heer Fennis wordt te zijner tijd behandeld. Voelt u zich in voldoende mate gehoord, meneer Munneke?

De heer Munneke (voorzitter Stichting Voedselbank Midden-Groningen): Als u wilt dat een burger graag dichterbij de politiek komt, dan had dat vanavond niet beter gekund: ik kreeg - met respect voor uw mening, mevrouw Veenstra - alle ruimte.

De voorzitter: Goed, dan dank ik u hartelijk. Dan ga ik bij dezen door naar de eerste termijn. Zijn er nog commissieleden die hier in eerste termijn een reactie over hebben? Allereerst mevrouw Min.

Eerste termijn

Mevrouw Min (VVD): Door het verhogen van de inkomensgrens naar 125 procent van het minimumloon hoopt de VVD te bereiken dat mensen die werken tegen een laag loon, niet slechter af zijn dan mensen met een uitkering. Nu ook hún kinderen gebruik kunnen maken van een kindpakket, geeft dat deze groep mensen hopelijk ook wat ademruimte. Werken moet immers altijd lonen.

Wel hebben wij een aantal vragen over dit onderwerp. In de stukken valt te lezen dat mensen die in de WSNP zitten of een vergelijkbare regeling bij de Kredietbank hebben, ook onder deze 125 procent vallen. De VVD vraagt zich af hoe dit is geregeld voor mensen die een goed salaris verdienen, maar een langdurig loonbeslag hebben op hun inkomsten, waardoor zij rond moeten zien te komen van de voor hen vastgestelde beslag vrije voeten - die zijn behoorlijk laag, namelijk. Kunnen hun kinderen ook gebruikmaken van het kindpakket, wanneer zo'n loonbeslag langer gaat duren?

Tevens blijkt uit de stukken dat een groot gedeelte van de mensen dat onder de doelgroep van het Meedoenfonds valt, hier geen gebruik van maakt. Vorig jaar is er een armoederegisseur aangesteld - die is hier ook toevallig aanwezig - om ervoor te zorgen dat er zoveel mogelijk kinderen, die onder deze doelgroep vallen, ook daadwerkelijk gebruikmaken van de regeling. Heeft het college er al zicht op wat het effect is van het inzetten van de armoederegisseur? En zo niet, wanneer kunnen we daar dan een evaluatie van verwachten?

Dan had ik nog een vraag, maar die ben ik vergeten. Ja nou, dan bewaar ik die wel voor de tweede termijn.

De voorzitter: Ik stel voor dat als u zich de vraag weer herinnert, ik weer bij u terugkom.

Mevrouw Min (VVD): Ja, dank u wel.

De heer Ploeger (GemeenteBelangen Midden-Groningen): Ja, we lezen in het raadsvoorstel - en dat gaat ook uit van het coalitieakkoord: *'We willen ons hardmaken voor een goede aanpak van armoede en concreet betekent dit dat we vanaf 2019 de inkomensgrens voor de minima verhogen naar 125 procent van het sociaal minimum. We maken ons sterk voor de bestrijding van armoede door inwoners te ondersteunen om mee te doen in de maatschappij. Met het Meedoenfonds willen we een bijdrage leveren aan het bestrijden (...).'* Nou, iedereen heeft het kunnen lezen. En vervolgens lezen we ook nog: *'Met het Meedoenfonds willen we onze inwoners de kansen bieden, waarbij we de nadruk leggen op kinderen met een Meedoenfonds in combinatie met het kindpakket.'* En met name aan deze laatste zin hecht mijn fractie nogal veel waarde. Een kind mag nooit de dupe worden van... - en dat mag u zelf allemaal verder invullen. En als je dan kijkt naar het voorliggende stuk, dan zit daar inderdaad iets in voor het kind. We zullen dat ook proberen te onderbouwen, maar als je ernaar kijkt, dan vraag je je af waar het nu om gaat, over welke doelgroep. En is dit armoedebestrijding? Of staat dit, zoals de twee organen hebben gezegd, volledig los van elkaar?

Als je kijkt naar waar we het over hebben, dan heb je het over een bijstandsnorm - ik heb het maar even van een gezin genomen - van exclusief BTW 13,52 en die komt in een norm, als je

beneden de 16,90 komt, waarbij men in aanmerking voor al die dingen die in het raadsvoorstel staan. Voor iemand met een AOW is dat veel hoger: 18,20 netto. Uit COELO-cijfers blijkt dat de grootste populatie van mensen die hier een beroep op doet bij dit soort zaken, bij de Participatiewet zitten en daar vlak achteraan zit een grote groep AOW'ers die geen alternatief hebben. En wij gaan dat opschrijven tot een behoorlijk hoog bedrag: dat heeft consequenties voor het bedrag, los gezien van wat je daarvan vindt of niet.

Ter vergelijking: ik heb maar even een beginnend gemeentebestuurder genomen in schaal 4, eerste trede. Die zou in principe ook onder dit beleid vallen, omdat we op de 125 procent gaan zitten. Dan moet je je afvragen of je dat wilt. Tel daarbij nog op: de huursubsidie - als die huursubsidiegrens ligt tussen de 225 respectievelijk 221 -, de zorgtoeslag - we hebben het over de toeslagen, we hebben het over kwijtschelding - en dan ook nog het gemeentelijk minimabeleid. Kortom, uit meerdere onderzoeken, onder andere van COELO van de Rijksuniversiteit Groningen, blijkt dat de stap om weer aan het werk te gaan - ook al zou men het willen - te groot wordt. Iemand zei laatst tegen mij, ik werk ook met deze klanten: "Ik kan wel aan het werk gaan, maar dat kost mij juist geld." Nou, ik bedoel: dat is een mogelijk gevolg van het kiezen voor 125 procent. En dan hebben we niet alleen met de armoedeval te maken - want dat noemen we dan 'armoedeval' - maar als je dan weer aan het werk wil, noemen we dat een 'werkloosheidsval' met mogelijke gevolgen. Over de gevolgen van armoedeval c.q. werkloosheidsval lezen we niets in het raadsvoorstel. Wij hebben niet de onderbouwing en de gevolgen voor werk kunnen vinden van wat het betekent voor de doelgroep waar we het over hebben, als wij dit besluiten. Dat lezen we nergens. COELO heeft het ook becijferd: wil je in de situatie van een echtpaar 10 procent netto meer verdienen in Nederland, dan moet je er 50 procent in loon op vooruitgaan ten opzichte van je bestand. Nou, ik weet uit ervaring dat er bijna nergens een werkgever te vinden is die iemand die een jaar in de bijstand heeft gezeten, plotseling 50 procent meer geeft ten opzichte van de brutering van het Participatiefonds. Dus je moet je afvragen: wat roepen we op? Wat zijn de gevolgen? En die vinden we niet terug. Dat leidt dan ook tot de volgende vraag: kunt u cijfers aanleveren van wat de gevolgen zijn van het invoeren van de 125-procentsgrens als het gaat om armoedeval c.q. werkloosheidsval. Het is een technische vraag, ik snap ook dat de wethouder die vanavond niet kan beantwoorden. Maar uiteindelijk komt er een raadsvoorstel over en dat zou het toch prettig zijn als we die argumenten c.q. onderbouwing zouden kunnen zien.

Een tweede comfort: je ziet plotseling een val tussen 125 procent. Daar zitten de mensen boven een tientje - of weet-ik-veel-wat. Is er mogelijk sprake van een trapsgewijze afbouw? En hoe ziet die eruit? Anders worden mensen de dupe en dat zien we heel vaak bij dit soort zaken. En er zijn mogelijkheden - in het verleden waren die er - om dat trapsgewijs te doen en met percentages te werken. Als ze er dan een beetje boven zitten, dan trekken we daar een bepaald percentage vanaf. Dus ook deze technische vraag aan de wethouder c.q. portefeuillehouder: zijn daar mogelijkheden toe?

Eigenlijk hebben wij voor onszelf gezegd: wat zijn we nu eigenlijk aan het doen met dit voorstel? Zijn we nu aan het armoede zaaien en gaan we vervolgens oogsten? Want dat beeld roep je wel op, op het moment dat je alleen maar dit soort cijfers krijgt en de onderbouwing van het geheel ontbreekt. Nou, ik heb al aangegeven wat COELO hiervan vindt. En het is prima dat we inwoners ondersteunen om mee te doen aan de samenleving. Dan is de vraag van onze fractie: moet dat nou 100 procent zijn? Iedereen in Nederland die een minimuminkomen heeft of daar anderszins iets boven zit, moet gewoon de kaartjes betalen bij Wildlands. En wij vinden gewoon dat die mensen dat voor 100 procent moeten doen. Er zit in de bijstandsnorm ook nog een bedrag, los gezien van de 80 procent die meneer Munneke net noemde, voor de bijdrage aan maatschappelijke activiteiten. Onze vraag is: is dat niet redelijk, ook om dat duidelijk te maken, om 10 procent door de mensen zelf te laten bekostigen? Moet je dat nu voor 100 procent financieren?

Dan is het systeem dat men voorstelt, anoniem bestellen via een website. Dan loop je toch het risico - dat willen we toch noemen - op fraude. Denk aan entreekaartjes voor dierentuinen en attractieparken: die zijn geld waard. Je bestelt ze anoniem en vervolgens ga je die 'aan iemand doorverkopen'. Dat moet je niet uitsluiten. Ik pleit ook niet voor 100 procent controle, maar je moet er wel bij nadenken dat als je dit soort dingen doet, er mogelijk voor mensen die in een

moeilijke hoek zitten, dit een win-winsituatie kan zijn en zij niet krijgen wat we beogen, namelijk deelnemen aan het maatschappelijk verkeer.

Dan hebben we een vraag die we niet begrijpen. Maar als het instrumentaal of vocaal muziekonderwijs geniet, is er geen maximum van 200 - althans, zo hebben wij het gelezen. Maar wat is dan wél het maximum waar men een beroep op kan doen? Iedereen kan tot 200 euro maximaal binnen de dingen die er zijn genoemd, maar er wordt een uitzondering gemaakt voor instrumentaal en vocaal muziekonderwijs, hebben wij begrepen. Zit daar geen limiet op dan? Ook wordt er gesproken - mijn collega noemde dat net - over die armoederegisseur.

De voorzitter: Ik zou de heer Ploeger toch vriendelijk willen verzoeken om tot een afronding van zijn betoog te komen.

De heer Ploeger (GemeenteBelangen Midden-Groningen): Nou, ik heb gewoon een vraag en ik denk dat een commissie toch bedoeld is voor vragen.

De voorzitter: Dat is zeker waar.

De heer Ploeger (GemeenteBelangen Midden-Groningen): Ja. Dus het is geen betoog, maar het zijn vragen. En de vragen die ik nu formuleer, zijn noodzakelijk voor ons om een uiteindelijk oordeel in de raadsvergadering te geven, voorzitter.

De voorzitter: Ik ben het helemaal met u eens, maar ik zou u willen verzoeken om toch tot een beknopte vorm van uw vragen te komen.

De heer Ploeger (GemeenteBelangen Midden-Groningen): Ik heb nog één pagina te gaan. Kortom, de onderbouwing, de ervaringen: kunnen wij daar inzage in krijgen, in nut en noodzaak van een armoederegisseur - laat ik het zo maar formuleren. En dan nog weer een technische vraag: als we de verordening lezen, vragen wij ons af of deze afgestemd is op het raadsvoorstel. Je ziet bijvoorbeeld niet in de verordening precies hoe wij vervolgens iets gaan doen. Bijvoorbeeld, die website is daar niet in genoemd. Oftewel: op welke wijze gaan wij uitkeren? Dus wij vroegen ons af of technisch gezien de verordening wel klopt met hetgeen wat in het raadsvoorstel beoogd wordt. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Die laatste pagina was inderdaad erg kort. Welke leden van de commissie mag ik nog meer het woord geven? De heer Fennis, D66.

De heer Fennis (D66): Dank u wel. Ja, wij hebben als D66 altijd het idee dat wij inderdaad kansen vergroten en belemmeringen wegnemen. Nou, dat beoogt dit beleid te doen. Echter, het doel moet wel voor ogen staan dat er minder mensen in de armoede zitten: dat is het doel. Niet dat er meer mensen gebruikmaken van de regelingen, maar dat er uiteindelijk minder mensen in armoede zitten in onze gemeente. Nou ja, dat zie ik eigenlijk niet terug in de stukken. Eigenlijk gaat het inderdaad om het gebruik van de regelingen.

Ik zou als eerste willen voorstellen - en misschien kan dat onderzocht worden - of we de ruimte voor het bijverdienen kunnen verhogen tot 125 procent van de bijstandsnorm. Dat zou namelijk mensen stimuleren richting ondernemerschap en het zelfstandig verkrijgen van inkomen. Het is ook een eerste stap naar een mogelijke pilot met een basisinkomen. Maar het is in ieder geval een mogelijkheid die de mensen blijkbaar nodig hebben, want op dit moment maken ze ook gebruik van de Voedselbank als ze namelijk in die range tussen de 100 en 125 procent zitten. Dat is dus een vraag aan de wethouder.

Wij hebben bezwaar tegen de kosten van de webshop van 25.000 euro: wij zouden heel graag zien dat er wordt onderzocht of er wordt aangesloten bij het Blockchain Kindpakket in Zuidhorn, zodat we dus inderdaad met een open source op innovatieve en ambitieuze wijze een verstrekking kunnen doen in nature. Dat zou een stuk goedkoper zijn dan die 25.000 euro initieel en de 1,3 fte die er daarnaast tegenover staat. Dat zou dus neerkomen op onze voorkeur voor het passysteem uit die drie keuzes. Ik verwacht eigenlijk, in navolging van wat ik net

begreep, dat er dus inderdaad nog een voorstel komt dat wij in de raadsvergadering moeten gaan behandelen. Ik weet niet of wij bij het uiteindelijke voorstel in de raad nou een keuze uit drie mogelijkheden krijgen: de voucher, de pas of de webshop. Dat zou ik dus graag nog even willen horen van de wethouder.

Daarnaast is er op dit moment sprake van het volgende. Er is dus 1.069.000 euro en daarbij wordt bij deze regeling uitgegaan van 50 procent gebruik. Het gaat om 200 euro per persoon, ongeveer 10.000 mensen, 2 miljoen. Dus dat betekent als er straks wél meer mensen gebruik van maken, dat een enorme kostenpost is. Wat kan de wethouder daarover zeggen?

En in het overzicht worden wel de CAZ-regeling voor de aanvullende verzekering genoemd van bijna zeven ton, maar niet de aanvullende regelingen die al binnen de gemeente beschikbaar zijn, zoals de afvalregeling en de korting op de gemeentelijke belastingen. Ik denk dat als we een zuiver beeld willen scheppen van het minimabeleid, ook deze regelingen hierbij in ieder geval genoemd zouden moeten worden, zodat duidelijk is wat wij als gemeente aan armoedebeleid doen als geheel.

Dat zijn mijn vragen in eerste termijn.

De heer Flederus (PvdA): De raad wordt gevraagd om kennis te nemen van de beleidsnotitie Meedoen en waarin het ook met nadruk gaat om meedoen en niet zozeer om armoedebestrijding. Volgens mij hebben we daar andere regelingen voor. Meedoen in het kader van het minimabeleid en de harmonisatie van beleid van de drie oude gemeenten. Een onderwerp dat mijn fractie na aan het hart ligt. We zijn dan ook blij met het uitwerken van de 125-procentinkomensnorm in deze notitie.

Zorgen om de financiering van deze aanpassing, zoals deze door de verschillende adviesraden geuit worden, delen wij in minder mate. We zijn het eens met de adviesraden dat bij noodzakelijke bezuinigingen het gehanteerde percentage niet zomaar naar beneden kan.

Volgens mij ziet het college het ook zo en heeft het college het op zich genomen om dan te zoeken naar alternatieve financiering.

De keuze voor genoemde structurele subsidies vinden we logisch en zinvol. We vragen ons af of met de betrokken partijen gekeken wordt naar het oplossen van de problematiek van Midden-Groningers die gebruikmaken van die voorzieningen die deze partijen leveren. Onze fractie ziet er namelijk ook een kans in om samen met betrokkenen activiteiten te ontwikkelen die zorgen dat deze Midden-Groningers duurzaam uit de financiële problemen kunnen komen. We noemen nog maar even Mobility Mentoring of vergelijkbare systemen die hierin kunnen ondersteunen.

De keuze voor de webshop als methode van verstrekking lijkt onze fractie een goede.

Voorwaarde is echter wel dat elke Midden-Groninger die er gebruik van mag of moet maken, op een eenvoudige wijze toegang tot de webshop moet hebben.

Dan nog even de Kredietbank Midden-Groningen. De PvdA heeft een poos terug met verdriet kennisgenomen van het door de Kredietbank gehanteerde rentepercentage op sociale leningen.

Kan het college ook aangeven waarom hier niet gekozen is voor het landelijk steeds meer toegepaste percentage van 2,3 procent? We hebben begrepen dat gemeenten zelf tegen ongeveer 0,3 procent kunnen lenen. Ter toelichting nog even het citaat van een Haagse Partij van de Arbeid-wethouder, Rabin Baldewsingh, die de hoge rente ongepast vindt: *“Bij een sociaal krediet hoort een sociale rente. Onze forse verlaging helpt mensen sneller van hun schulden af te komen.”* Hij krijgt hierbij bijval van de budgetexperts van het Nibud en gezien de landelijke trend overwegen we dan ook om een motie in te dienen voor het verlagen van dat rentepercentage.

Verder kunnen we ons vinden in het handhaven van de armoederegisseur. Misschien dat deze zich ook ervoor kan inspannen om het niet-gebruik te verminderen. Hier liggen kansen voor de gemeente om het leven van Midden-Groningers en kinderen van Midden-Groningers die het kunnen gebruiken, iets makkelijker te maken. We horen graag de mening van het college. Tot zover in eerste termijn, voorzitter.

Mevrouw Veenstra (SP): Ik wil eigenlijk ermee beginnen dat ik de tekst waarmee de notitie begint, een heel mooie weergave is van de visie, omdat ieder mens telt en mee moet kunnen doen. Volgens mij draait het daarom. Ieder mens moet mee kunnen doen in de maatschappij.

Maar dan de harde cijfers. Iets meer dan 9.700 mensen zouden in principe mogelijk gebruik kunnen maken van het Meedoenfonds. Dat is meer dan 15 procent van alle inwoners van Midden-Groningen. Ik zat vanmorgen op mijn fiets richting het station en ik realiseerde me ineens dat een op de zeven huizen die ik voorbijfietste, onder die 125-procentsnorm zit. Dat is écht heel veel. We wisten het wel, maar toch, als je het zo voor je ziet, dan maakt het ook duidelijker dat het echt een heel groot probleem is onze gemeente. Des te meer reden om te blij te zien met het beleid zoals het nu voorligt. Hopelijk heeft het ook daadwerkelijk effect, zodat iedereen echt kan meedoen.

Dan even de reacties van de adviesraden. Ik ben het helemaal eens met de stelling van het Platform Werk & Inkomen Slochteren dat de visie van het meedoenbeleid niet het bestrijden van armoede kan zijn en dat dit een totaalvisie moet zijn. Echter, dit is er wel een onderdeel van. Voor echte armoedebestrijding is er veel meer nodig. En we doen als gemeente wat we kunnen, maar met de beperkte middelen die we daarvoor krijgen, denk ik dat dit, samen met het Armoedepact en al het andere beleid van de gemeente, een mooie start is en - zoals de raden ook al duidelijk hebben aangegeven - een aanzienlijke uitbreiding ten opzichte van het verleden.

Dan de collectieve aanvullende ziektekostenverzekering, CAZ. Even een snel rekensommetje. Als je uitgaat van de kosten van 559.000 euro voor 2.167 mensen, kom ik uit op 258 euro per persoon. Ik vind dat eerlijk gezegd best wel veel. Ik vraag me ook serieus af wat het oplevert voor de mensen met een laag inkomen. Volgens mij verdienen de verzekeraars hier gewoon alleen maar heel veel aan en wat levert het ook de gemeente op, behalve wat minder bijzondere bijstand verstrekken? Hoe kijkt het college hiertegenaan en kan hier niet gekeken worden naar eventuele alternatieven? Graag een reactie.

Dan een klein ergernisje van mezelf. Er staat weer in dat de kosten van de Speel-O-Theek voor 100 procent worden vergoed. Maar er is in de wijde omtrek geen enkele Speel-O-Theek te bekennen - behalve in Groningen bij mijn weten. Maar ik kan me niet voorstellen dat mensen helemaal naar Groningen gaan om daar speelgoed te lenen. Dan ben je volgens mij al meer kwijt aan de vervoerskosten, maar goed. Het zou overigens volgens mij wel heel mooi zijn als we een Speel-O-Theek in de gemeente zouden hebben. Misschien een idee? Maar goed, voor zover heb ik hier genoeg over gezegd.

Dan de keuze voor de webshop. Ik vond het er inderdaad, net als meneer Fennis, niet duidelijk in staan, maar bij navraag bleek dat inderdaad voor de webshop gekozen is. Ik denk ook dat dit laagdrempeliger kan werken, vooral als er rechtstreeks wordt betaald richting de betreffende organisatie. Ik zie dat trouwens ook in de ervaringen van Delfzijl en daar wordt het niet-gebruik erg teruggedrongen door het gebruik van de webshop. En inderdaad: kijk hierbij ook eens naar de blockchaintechnologie van Zuidhorn, want volgens mij zou dat ook een mooie zijn. Maar ik ben wel benieuwd naar de visie van het college hierop. Dan nog wel een kanttekening bij het idee van de webshop: let hierbij vooral op de mensen inderdaad, net zoals de heer Flederus aangaf, die digitaal niet zo vaardig zijn. Bijvoorbeeld onder ouderen is dit een groot probleem. En daarnaast is ook nog eens een op de negen mensen in onze gemeente laaggeletterd en die kunnen dus echt niet goed meekomen. Dus hier moet wel laagdrempelige hulp voor zijn. Wat zijn de plannen om de mensen met deze achterstand hulp te bieden om niet-gebruik terug te dringen? Als SP vinden we het erg belangrijk dat hier heel goede aandacht voor is en graag hierop een reactie van het college.

Tot slot heel erg mooi dat er met zoveel mensen en adviesraden gesproken is en ik begreep dat de mensen erg tevreden waren tijdens de bijeenkomsten die vorige week georganiseerd zijn door de hele gemeente heen. Dat betekent dat het breedgedragen wordt en daar worden we als SP blij zijn.

Voor zover in eerste termijn.

De heer Zuiderveen (GroenLinks): GroenLinks heeft kennisgenomen van deze beleidsnota. Daarin staan de veranderingen in het Meedoenfonds gepland voor 2019 en voor het jaar 2019 hebben we straks natuurlijk een Begroting: die wordt in november tevoorschijn getoverd. Waar we moeten nu al hierover ons zegje doen, terwijl er nog geen Voorjaarsnota is. Dus in die zin zit daar een spanningsveld van wat nou eerst moet. Ik wil ook niet al te bureaucratisch of

financieel-technisch doen, maar in mijn en in de GroenLinks-visie is dan toch een beetje de incorrecte volgorde en het is wel een punt van aandacht. Ik weet dat de wethouder daarover al een signaal heeft gekregen vanuit mijn fractie, dus het moet niet helemaal onbekend bij hem voorkomen. Dat eigenlijk eerst de Voorjaarsnota moet gaan komen, zodat we een totaalplaatje gaan krijgen waarbij wordt uitgegaan van de hele gemeente wat de bedoeling is voor 2019, voordat we hier al allerlei dingen over gaan roepen en zeggen dat er meer of minder geld bij moet. Want waar baseer je dat dan op?

Toch is deze nota wel gericht op mensen c.q. minima in armoedesituaties of mensen die weliswaar in armoedesituaties zitten maar toch eens een keer iets leuks willen, via het Meedoenfonds. En daar zijn wij het uiteraard van harte mee eens in ieder geval en dat maakt ons gelukkig. Maar we hebben ook wel gemerkt - en dat is vanuit het verleden, de voormalige gemeente, dat er nog weleens wat geld op de plank blijft liggen, terwijl mensen daar wel recht op hebben maar er geen gebruik van maken. En dan kan wel gezegd worden dat we van alles doen aan voorlichting, communicatie enzovoort, maar we vragen ons af of dat wel voldoende is. Want pas als je je kind aanmeldt bij een voetbalclub bijvoorbeeld, dan krijg je iets mee dat je ook via het Meedoenfonds daarin een tegemoetkoming kunt krijgen. Mensen die dat niet weten, komen niet bij die voetbalclub: die denken dat het veel te duur is, dus die gaan er niet heen. Dus die krijgen ook nooit inzicht in hoe zij die stap kunnen zetten naar die voetbalclub - overigens, een willekeurig voorbeeld, hoor. En dan komen ze dus ook niet in aanraking met die combinatie, die misschien best goed in elkaar zit, alleen niet volledig.

De webshop is al een paar keer genoemd: onder andere dat niet iedereen digitaal vaardig is en niet iedereen die weg kan vinden. Er zal ook veel meer aandacht moeten zijn voor mensen die daar helemaal niet mee om kunnen gaan of zelfs bijvoorbeeld geen geld hebben om überhaupt een computer aan te schaffen om op die website te kunnen kijken. Zoiets als: 'Is je telefoon kapot? Dan moet je dit nummer bellen.' Nou, dat helpt dus helemaal niks. Ik overdrijf wellicht, maar ik wil alleen maar daarmee het probleem aangeven.

De onderdelen die in deze notitie staan, spreken ons wel aan. We hebben het er al wel over gehad waar dat extra geld vandaan komt. Daar zouden we graag meer inzicht in willen hebben. Dus dan moeten we toch even wachten tot die Voorjaarsnota en het vervolg daarop.

Dan is er hier aan tafel gesproken over de 125-procentsproblematiek. Met de val daarin als je er net boven zit. Welke grens je er ook in trekt, het zal altijd zo zijn dat er net iemand één procentje erboven zit of één procentje eronder en dus wel of niet ervan kan profiteren. Dus dat vind ik helemaal geen interessante discussie. Wij zijn blij als GroenLinks met het optrekken van 115 naar 125 procent, zodat er meer ruimte is enzovoort. En als er een ambtenaar in schaal 4 dan tóch mee kan doen? Het zij zo, prima.

Tot zover in eerste instantie.

Mevrouw Dewnarain (Leefbaar Midden-Groningen): Ik heb een aantal vragen.

Door de norm te verhogen, kunnen meer mensen gebruikmaken van voorzieningen. Hoe gaat het college mensen met een laag inkomen informeren en bereiken?

En ik heb nog een andere vraag. Als je alle mensen wilt bereiken met de 125-procentsnorm, staat er een budget van 450.000 euro dat je extra nodig hebt. Het college vindt het niet realistisch om het te begroten. Waarom eigenlijk niet?

Ik heb nog een laatste vraag. Geldt de 125-procentsnorm ook voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen?

Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Als er geen verdere vragen, dan ga ik bij hoge uitzondering nog even terug naar de VVD, die inmiddels haar laatste vraag weer heeft teruggevonden, zodat de portefeuillehouder in eerste termijn even in één keer kan reageren op alle vragen. Mevrouw Min.

Mevrouw Min (VVD): De vraag die ik vergeten was, ging erover of de wethouder zou kunnen uitleggen hoe het precies zit met de aanvullende zorgverzekering en de eigen bijdrage en hoe dat geregeld is. Want dat heb ik gewoon niet helemaal goed begrepen uit de stukken hoe dat

eigenlijk in elkaar steekt.

Ik had nog wel een andere vraag. Maar moet ik die dan voor de tweede termijn bewaren of is het handig als ik die meteen stel? Dat kan nu meteen, dus. Die webshop: hoe gaat het met de artikelen die in die webwinkel komen? Bepaalt de gemeente dan welke ondernemer zijn artikelen aan mag bieden via die webshop? Hoe wordt dat geregeld?

Dat was het. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Goed. Dan ga ik bij dezen naar de portefeuillehouder, de heer Verschuren, voor een beantwoording van de vragen.

Reactie college

De heer Verschuren (wethouder): Ja, het zijn nogal wat vragen. Ik zal proberen het kort en duidelijk te doen.

Hoe zit het ermee als er langdurig loonbeslag gelegd is? Wanneer val je er dan niet onder? Dat zit inderdaad niet in de regeling. Loonbeslag is vaak ook kortdurend; het kan ook langdurig zijn, maar dan wordt het wel weer heel ingewikkeld om te kijken wanneer het nou kortdurend of langdurig is. Wij hebben ervoor gekozen om een loonbeslag er niet onder te leggen. Wat we wél hebben is een fors bedrag voor het maatwerkbudget als het gaat om kinderen. Dus is er loonbeslag gelegd en kan daardoor iets wat voor het kind belangrijk is, niet doorgaan, dan kan er beroep gedaan worden op dat maatwerkbudget en dan zal dat echt verstrekt worden. Dat is nu al de praktijk en dat zal zeker ook zo blijven.

De armoederegisseur: kan daar een evaluatie van komen en wat is het effect van haar inzet op het niet-gebruik? Ik denk dat het goed is dat we u een notitie doen toekomen over het kindpakket 2017, want toen kregen we halverwege het jaar geld van Klijsma. We hebben een aantal acties ingezet om dat geld op een goede manier te besteden, dus dat we u een inzicht geven van wat er met dat geld gebeurd is en dat we daarbij ook de armoederegisseur vragen om haar bevindingen van haar werk over het afgelopen jaar even op papier te zetten. Dus daar kunt u een notitie over tegemoetzien.

Hoe zit het nou precies met CAZ? Kijkt u even op Gezondverzekerd.nl: daar staat het allemaal precies op. Ik kan het wel uit gaan leggen, maar dan wordt het wel echt technisch. Maar daar staat precies op wat in de verschillende pakketten meegenomen is en wat niet.

Dan: wie bepaalt er wat in de webshop komt? Dat zullen we het komende halfjaar gaan uitwerken. De bedoeling is om er zoveel mogelijk in te zetten. dus dat betekent: alle sportverenigingen, alles op cultureel gebied, alles van muziekonderwijs, alle scholen met hun schoolreisjes. We zijn op werkbezoek in Delfzijl: daar hebben ze een heel uitgebreid pakket in de webshop. Daar hebben ze als uitgangspunt dat als iemand bijvoorbeeld op een sportclub in de stad Groningen wil zitten in plaats van - in ons geval - Hoogezand, dan wordt daar ook met die sportclub een afspraak gemaakt dat die ook in de webshop komt, ook al geldt het maar voor één iemand.

Hoe zit het nu met commerciële bedrijven, bijvoorbeeld de fietsen? Nou, daar hebben ze in Delfzijl met een aantal fietsenwinkels overleg gehad en uiteindelijk is daar eentje uitgekozen die goede fietsen voor een aanvaardbare prijs kon leveren. Die andere waren allemaal veel duurder en die hadden geen zin om ze voor die prijs te leveren. Dus gaandeweg zal dat uitgewerkt moeten worden, maar het uitgangspunt daarbij is dat we zo weinig mogelijk de mensen dwingen, naar een bepaalde leverancier of naar een bepaalde sportvereniging te laten gaan, zodat de keuzevrijheid zo groot mogelijk is. Maar de exacte uitwerking zal een hoop werk zijn en daar moeten we dan mee aan de slag.

De heer Fennis (D66): Ja, mag ik u even interrumpen? We hebben op dit moment een algemene regeling van Dig050, die computers verstrekt aan minima. Valt dit dan ook onder die regeling? Dat u op deze manier computers gaat verstrekken? Of moeten mensen dan kiezen?

De heer Verschuren (wethouder): Dat zijn zaken die echt bekeken moeten worden. Dat kan ik zo niet zeggen. Het uitgangspunt is zoveel mogelijk keuzevrijheid. Maar wel kwaliteit voor lage prijzen, want daar hebben we mensen het meeste aan. Maar de exacte uitwerking kan ik zo niet

geven.

De heer Ploeger stelt ook een aantal vragen. Hij heeft het over de armoedeval: dat is een groot probleem. Ik heb het zelf weleens uitgerekend en je moet nogal fors boven het minimum uitkomen om er echt op vooruit te gaan. Maar dat probleem is niet het gevolg hiervan. En wat wij doen met het opschuiven van die grens, is ook dat de grens van de armoedeval een beetje opgeschoven wordt. Maar het systeem wordt er verder niet anders van, niet groter of kleiner. Alleen, de grens komt iets verder te liggen. Ik heb daar geen oplossing voor. Je kunt zeggen dat wij het tegengaan van de armoedeval belangrijker vinden dan dat mensen kunnen meedoen. De consequentie daarvan zou zijn dat je helemaal niks doet. Nou, wij kiezen voor een ander optie, namelijk wij vinden dat mensen met een laag inkomen ook kunnen meedoen, belangrijker dan het bestrijden van de armoedeval. Dan komen wij bij dit voorstel uit, maar dat dat een reëel probleem, daar hebt u groot gelijk in.

Trapsgewijs: daar kiezen wij nu niet voor. Theoretisch is het mogelijk dat je bijvoorbeeld zegt dat jouw budget 200 euro bij een minimuminkomen is en dus 100 euro bij een inkomen vanaf 150 procent. Dat is theoretisch mogelijk, het zit niet in dit voorstel.

Waarom 100 procent en waarom niet 75 procent? Ik vind daar uit principe aardig wat voor te zeggen. Het oude systeem in Hoogezand-Sappemeer was ook 75 procent. Het is in combinatie met de webshop wel haast onmogelijk - of heel erg moeilijk. Dan krijgen de mensen driekwart van de kosten van ons en dan moeten ze zelf op een andere manier ook nog bij die webshop betalen. Dus dit is een consequentie daarvan.

Fraude: ik denk dat dit minder fraudegevoelig is dan de regeling die we hadden. Dat was namelijk dat je een aanvraag kon indienen en dat je de bonnetjes een halfjaar moest bewaren om te bewijzen dat je het echt daaraan besteed had. Maar we hebben in Hoogezand-Sappemeer - er zit toch geen pers bij - nooit gecontroleerd of de bonnetjes wel goed besteed zijn. Dus dit systeem is minder fraudegevoelig, ook omdat het inderdaad over bijvoorbeeld zo'n kaartje voor de bioscoop gaat. Ja, een computer kun je ook verkopen, dat klopt. Maar wij vinden dat meedoen belangrijker dan 100 procent fraudebestendigheid.

Dat muziekonderwijs is ook een erfenis uit Hoogezand-Sappemeer dat die altijd een hoger bedrag daarvoor stond dan voor andere zaken. Zit daar dan helemaal geen limiet aan? Die vraag moet ik even nazoeken, daar krijgt u nog antwoord op. Want ik neem aan dat daar ook wel een limiet aan zit, maar ik kan hem zo ook niet vinden in de verordening.

Dan de verordening en de website. De verordening regelt de bedragen, waarvoor het is en de percentages. We weten nog niet precies hoe de website ingevuld gaat worden. Misschien wordt het wel de blockchainvariant van Zuidhorn, waar de heer Fennis het over heeft. Dus op het moment dat we er helemaal precies uit zijn over hoe we dat gaan doen, dan zal nog weer een aanpassing van de verordening komen over de wijze van betalen. Dus u stelt nu een gewijzigde verordening vast over bedragen en dergelijke en zoals het er nu in staat, biedt het ons de vrijheid om te kijken hoe we het precies gaan organiseren. Dat zal ook te zijner tijd in de nieuwe verordening vastgelegd gaan worden.

De heer Fennis vraagt: moet het doel zijn minder mensen in de armoede? Nee, en dat werd geloof ik ook al door de heer Flederius gezegd: het doel is mensen in armoede toch mee te laten doen op sportief, cultureel en maatschappelijk gebied aan de samenleving. Dat is onze ambitie hierbij, niet mensen uit de armoede halen. Dat is ook wat het Platform Werk & Inkomen Slochteren gezegd heeft: hiermee bestrijden wij de armoede niet, hiermee maken wij het wel mogelijk mensen die een heel laag inkomen hebben om toch op een aantal terreinen mee te kunnen doen.

De ruimte voor bijverdienen vergroten is wettelijk absoluut verboden. Een paar gemeenten hebben er proeven mee: dat zijn proeven die ook weer heel erg aan regels gebonden zijn en daar zitten wij niet bij. Het is nu gewoon faliekant in strijd met de wet. Ja, dat kunnen we dus niet gaan doen.

Blockchain: u hebt dat vorige week donderdag - of woensdag - ook verteld. Daar gaan we serieus naar kijken. Maar in onze ogen is Blockchain een variant van een webshop. Dan kun je het via de telefoon betalen en niet via de computer. Maar wij zien dat als een mogelijke variant die we in beeld gaan brengen en waarover wij ook met de betrokken bouwers c.q. leveranciers daarvan gaan praten. Dan gaan wij kijken wat daar de voor- en nadelen van zijn, vergeleken

met de traditionele webshop. Dus daar gaan we onderzoek naar doen.

De heer Fennis (D66): Ja, ik wou dan ook zeggen dat dit dus niet alleen de variant is van Blockchain, maar met name het gebruik van een open-sourcepakket in plaats van een pakket aan te schaffen dat nu in het voorstel staat. Dus ook gebruik te maken van een pakket dat wellicht ook door een andere gemeente al is ontwikkeld of samen ontwikkeld wordt, waar je dus niet nog de licentiekosten voor hoeft te betalen. Dus open standaarden, open source: dat is de voorkeur.

De heer Verschuren (wethouder): Gaan we bekijken. Het kan best zijn dat wij toch uitkomen bij het systeem dat ze bijvoorbeeld al in Delfzijl hebben, waar de kosten van het systeem heel laag zijn. En de kosten van het bouwen van de webshop zitten vooral in het afspraken maken met al die leveranciers. Dat werk kost heel veel tijd en die zullen we ook kwijt zijn als we met de Zuidhorne variant gaan werken, maar dan moeten we nóg met al die leveranciers en sportverenigingen afspraken maken. Dus of het veel goedkoper is, weet ik niet. Maar we gaan ernaar kijken.

Ja, u had ook eerder al de vraag gesteld om te reageren op de Voedselbank: waarom het college 24.700 euro voorstelt en niet meer? Een Voedselbank is een particulier initiatief. En een heel waardevol particulier initiatief. Maar het is geen overheidstaak om voedsel te gaan verdelen onder de mensen. En wij vinden het waardevol, maar wij vinden niet dat wij het helemaal over moeten nemen. Dus op basis van de ingediende begroting 2018 van de Voedselbank hebben we gezegd dat wij het reëel vinden om de posten met huisvesting - dus huur, energie, water en OZB - voor onze rekening te nemen. En verder is het toch de verantwoordelijkheid van de Voedselbank als particuliere instelling om de rest zelf bij te verdienen. Dat is het standpunt dat wij ingenomen hebben en zo zijn wij dan op die 24.700 euro uitgekomen.

De heer Fennis (D66): Ja, ik zou heel graag dan het college willen verzoeken om wellicht te kunnen bemiddelen bij de aanvraag van fondsen op het gebied van duurzaamheid, als dat nog mogelijk mocht zijn of gezamenlijke inkoop van zonnepanelen of iets dergelijks.

De heer Verschuren (wethouder): Daar willen we best over in gesprek gaan om te kijken of daar mogelijkheden voor zijn. Dat lijkt mij geen probleem.

De heer Flederus heeft het over samen met betrokkenen allerlei activiteiten ontwikkelen. Dat is de kern van het Armoedepact: juist dat doen. En we hebben die partners ook heel hard nodig het komende halfjaar, ook om de communicatie hierover te doen en - dan beantwoord ik meteen de vraag van mevrouw Veenstra - om het zo geregeld te krijgen dat ook mensen die niet digitaal vaardig zijn, hier toch gebruik van maken. De ervaringen in Delfzijl - en ook in andere gemeenten - zijn heel duidelijk dat werken met een webshop het niet-gebruik fors doet afnemen. Dit is toch blijkbaar iets wat meer aansluit bij hoe mensen hiermee om willen gaan. Maar er is een groep en dan denk ik vooral aan de ouderen die ten eerste over de drempel heen moet om hulp te vragen sowieso en het dan ook nog eens een keer op deze manier te moeten doen en die wij ook niet in onze kaartenbak hebben. Dus die kunnen wij niet aanschrijven. Dus daar zullen we veel energie op in moeten zetten. Maar dat gaan we het komende halfjaar doen met allerlei bepalers in het Armoedepact. Dus daar zit Humanitas in, daar zit POZO in, daar zitten de Voedselbanken in, maar ook andere. En dat is een stevige opdracht aan onszelf om dat te gaan doen. Dat moet als je met een webshop gaat werken. Dus dat gaan we zeker doen.

U noemde Mobility Mentoring: daar gaan we nu echt mee aan de slag. En binnenkort - dat is ook het antwoord op de volgende vraag - volgende week dinsdag of de week daarop, is in het college het beleidsplan van de Kredietbank aan de orde. Daar zit ook bij in dat we in voormalig Menterwolde met Mobility Mentoring aan de slag gaan, dus dat is daarin uitgewerkt. Dus dat kunt u dan bespreken. En ik stel voor dat we ook dan de discussie over de rente van de Kredietbank doen. Dus dat u dat niet hierbij doet, maar bij het beleidsplan van de Kredietbank, dat nog voor de zomer ook in de raad behandeld wordt.

Ja, mevrouw Veenstra vraagt: die CAZ, is die niet heel erg duur? U hebt het over 258 euro dat het per persoon kost. Het overgrote deel van de mensen zit in de duurste vorm van de

collectieve aanvullende ziektekostenverzekering en van die mensen betalen wij het volledig eigen risico van 385 euro. Dus daar zit ook het overgrote deel van het geld in. Ja, kijkt u ook even bij Gezondverzekerd.nl wat er allemaal precies in zit. Het is een hoop geld en ja, het is ook niet voor iedereen voordelig. Ik denk toch dat het het waard is, maar bekijkt u het even op internet. Als u de discussie daarover een keer wilt heropenen, dan merk ik het wel. Ik stel u niet voor om daar iets in te veranderen, behalve ook de inkomensgrens.

Ja, de Speel-O-Theek is ook een particulier initiatief. Als die in deze gemeente komt, zou dat hartstikke mooi zijn.

Over de laaggeletterden heb ik het al gehad: daar moeten wij hard mee aan de slag.

De heer Zuiderveen heeft denk ik wel een beetje gelijk als hij zegt dat de raad nu wordt gevraagd om een fors structureel bedrag in te zetten vanaf 2019, maar hij dat niet kan afwegen tegen andere zaken waar ook geld voor moet zijn en ook niet tegen de gemeentelijke positie, omdat hij de Voorjaarsnota nog niet heeft gekregen. Ja, wij plaatsen u wat dat betreft voor een lastige situatie. Ik denk dat u de Voorjaarsnota net krijgt voordat u hierover beslist, dus dat zal wellicht helpen. Maar u hebt gelijk: het is wat vreemd dat we nu zo'n groot structureel beslag doen zonder dat volledige beeld van de financiën.

Voorlichting en communicatie: ja, daar heb ik het over gehad. Mevrouw Dewnarain, u vraagt ook hoe we de mensen informeren. Op allerlei manieren, we zullen ook met advertenties gaan werken, met de nieuwsbrief die iedereen die de BWRI-uitkering krijgt, elke maand al toegestuurd krijgt. Op allerlei manieren gaan we naar het komend halfjaar goed werk van maken. We gaan er niet vanuit dat we 100 procent bereiken, dus het is een schatting van het budget dat we nodig denken te hebben. We moeten een schatting in de Begroting opnemen. Blijkt dat dit te weinig is - anderen vroeg daar ook naar - dan zullen wij met het voorstel komen om dat bij te passen. En u als raad beslist daar uiteindelijk over, het budgetrecht is aan u. Dus wij denken dat dit een reële inschatting is, maar het kan best zijn - want in Delfzijl is het wel erg snel gestegen - dat het hier ook sneller stijgt. Nou, dan moeten wij met een aanvullende budgetaanvraag komen.

Geldt die 125 procent ook voor kwijtschelding? Nee, het zijn gemeentelijke belastingen, maar het Rijk legt weer spijkerhard vast wanneer je wel en niet kwijtschelding mag verlenen van de gemeentelijke belastingen. Het Rijk zegt dat inkomensbeleid zijn beleid is en men daar helemaal over gaat. Dus daar gelden andere normen voor, maar die kunnen wij niet als gemeente aanpassen.

Volgens mij heb ik zo een hoop van de vragen gehad, voorzitter.

De voorzitter: Goed, dank u wel. Zijn er dan nog mensen in tweede termijn het woord wensen? Dan moet dat wel iets zijn wat u nog niet in eerste termijn hebt gezegd - dat wil ik er even bij zeggen.

Dan ga ik eerst even naar de heer Ploeger van GemeenteBelangen.

Tweede termijn

De heer Ploeger (GemeenteBelangen Midden-Groningen): Dank aan de wethouder voor de duidelijke uitleg, in ieder geval voor wat de overwegingen van het college zijn geweest. Die hebt u helder uitgelegd en waar u dat niet kon, zult u dat nog doen. Dus dank daarvoor. Maar mijn vraag is heel simpel - en die hoeft u vanavond niet te beantwoorden. Maar er is een x aantal opmerkingen door een x aantal fracties, dat in het verlengde zit van wat u doet. Is dat mogelijk aanleiding voor u om in het college voorstellen te doen na een nachtje slapen, om eens te kijken of daar iets in zit wat het stuk versterkt dat er nu ligt? Dat is heel simpel de vraag.

De heer Verschuren (wethouder): Kunt u dan iets concreter zijn? Want mij is niets bijgebleven waar ik nog over zou moeten slapen.

De heer Ploeger (GemeenteBelangen Midden-Groningen): Nou ja, ik bedoel: wij hebben al voorstellen danwel gedachtegangen uitgesproken over meer geld naar in dit geval het kindgebeuren. Wij vinden het essentieel dat met name daar de nadruk op ligt, dat we ervoor

zorgen dat een vierde generatie niet meer in dezelfde omstandigheden komt. Dat vinden wij heel belangrijk. Dat zegt u zelf ook. Maar de vraag is of u een kanteling wilt maken binnen de budgetten die u hebt, die als een handreiking richting die doelgroep kan zijn, die voor ons heel essentieel is. Dit als voorbeeld.

Mevrouw Dewnarain (Leefbaar Midden-Groningen): Waarom al niet vooraf het bedrag begroten dat bij de doelgroep hoort? Want als een bedrag overblijft, kan het toch weer terugvloeien naar de algemene middelen?

De heer Fennis (D66): Ja, dat is eigenlijk in navolging daarvan. Ik vind 50 procent gebruik zeker voorzichtig, als inderdaad in Delfzijl blijkt dat het gebruik met zo'n webshop aanzienlijk toeneemt. En ook de inschatting van het aantal mensen dat daar dus nu onder valt, is ook maar een *educated guess*. Misschien zijn er wel veel meer mensen dan die 10.000 die nu onder die regeling vallen, waardoor het inderdaad groter wordt.

Maar mijn vraag gaat vooral die extra regelingen. Ik vroeg naar de stapeling van het minimabeleid. U hebt daar geen antwoord op gegeven. Maar bij het laatste stuk zei dat het rijksbeleid is en dat wij daar niet over gaan. Mag ik dan veronderstellen dat al het andere beleid rijksbeleid is en dat dat hier inderdaad in de gemeente wordt verstaan dat wij als gemeenteraad daar dus niks over te zeggen hebben of het wel of niet onder die regelingen valt? Of dat daar wél nog een raadsbeslissing over gaat? Want dan zou het dus wél hierbij moeten staan.

Mevrouw Veenstra (SP): Ten eerste even een opmerking naar de heer Ploeger. Want ik heb even het stuk nagekeken, maar er staat inderdaad wel een maximum in voor het instrumentale en vocale muziekonderwijs: maximaal 200 euro per persoon per jaar.

En dan daarnaast nog even de opmerking: zouden wij ook even goed op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen omtrent de invoering van dit Meedoenfonds? Graag een evaluatie of iets dergelijks?

De heer Flederus (PvdA): Nou, wat ik me even afvroeg in navolging van meneer Fennis, die iets gezegd heeft over zonnepanelen. Wat ik me voor zou kunnen stellen is dat je, omdat er voor de Voedselbank wellicht geen structurele middelen extra beschikbaar zijn, op basis van incidentele middelen eenmalig geld beschikbaar stelt voor zonnepanelen, waardoor de Voedselbank structurele besparingen realiseert. Ik kan me voorstellen dat we daar incidenteel iets voor zouden kunnen vinden. Dat wil ik nog even vragen hoe u daar tegenaan kijkt.

De voorzitter: Is er dan nog verder behoefte? Nee? Dan ga ik voor de beantwoording van de vragen naar de heer Verschuren.

Reactie college

De heer Verschuren (wethouder): Ja, de heer Ploeger of je het accent niet nog wat meer moet verschuiven naar kinderen. Maar als u naar de bedragen kijkt, dan gaat er al verhoudingsgewijs meer naar kinderen. Ja, wij zijn bij dit voorstel gekomen, dus daarvan zou ik zeggen dat dat iets is aan u als raad om daar dan een oordeel over te vellen. Ons voorstel is dit: we denken dat we daarmee fors kinderen helpen met de overgang naar de brugklas 600 euro plus 200 euro plus nog 60 euro. Ja, daar ook nog 100 euro extra. Als u daar nog een andere verdeling in zou willen hebben, dan staat het u vrij om daar bij de raadsvergadering een voorstel over te doen.

Ja, mevrouw Dewnarain vraagt: waarom niet meer begroten en dan terug laten vloeien? We moeten reëel begroten en we moeten ook als gemeente een sluitende begroting indienen. Dus op het moment dat wij nu heel hoog gaan inzetten met het verhaal dat als we het niet opmaken, het toch wel terugkomt naar de algemene middelen, dan moeten we wel op andere beleidsonderdelen weer bezuinigen om de Begroting sluitend te krijgen. Dus wij denken dat dit een reële begroting.

En het verschil met Delfzijl, meneer Fennis, is dat daar het kindpakket alleen voor kinderen geldt. En ik denk dat ons bereik onder kinderen ook goed is - gezinnen met kinderen wel. Ik

denk dat wij het niet-gebruik als het gaat om de groep van 65-plus die ook vanaf volgend jaar ook met een pensioentje van 200 à 300 euro in de maand nog steeds hier een beroep op kan doen, we daar een héél laag gebruik hebben en dat het ook heel moeilijk zal zijn om dat gebruik omhoog te krijgen. Dus wat dat betreft is het niet helemaal met Delfzijl te vergelijken. Ja, wij denken dat wij hiermee een reëel verhaal hebben. Mocht blijken dat het echt anders wordt, ja, dan moeten wij uiteraard bij u terugkomen voor het geld. Maar vooralsnog denken wij dat dit reëel is.

De stapeling van het minimabeleid: kijk, de nota heet 'Meedoenfonds Midden-Groningen'. Die nota is niet het hele minimabeleid. Het klopt: bij die kwijschelding van de gemeentebelasting mogen we niet ruimer zijn. We mogen wel zeggen dat we geen kwijschelding doen: dat mag. En bij de afvalstoffenheffing hebben we ook gedeeltelijke kwijschelding: daarvan mogen we zeggen dat we ermee stoppen. We mogen het alleen niet ruimer doen. De inkomensgrenzen liggen vast, maar wij kunnen beslissen over wel of niet. Dus ons totale minimabeleid is ruimer. Dit gaat vooral over het Meedoenfonds en we hebben, omdat we daar wijzigingen in aan willen brengen, daar ook de subsidies aan de Voedsel- en Kledingbank in meegenomen. En ook de CAZ omdat dat ook weer met die 125 procent te maken heeft. Dus eigenlijk was het de bedoeling dat we het over het Meedoenfonds hebben en we een paar aanpalende zaken ook hebben meegenomen. Maar u hebt gelijk: ook de afvalstoffenheffing is minimabeleid.

De heer Fennis (D66): Het verzoek is dan een overzicht te maken van het totaal van het minimabeleid, zodat mensen die inderdaad te maken krijgen met een val in komen, zij inderdaad weten van welke regelingen zij wel of geen gebruik kunnen maken.

De heer Verschuren (wethouder): Als het goed is, zou dat op de Hulpwijzer moeten staan die we onlangs in de lucht gebracht hebben. Maar ik stel voor dat we daar nog even goed naar kijken. Als daar nog wat ontbreekt onder het kopje 'Financiën' bij de Hulpwijzer, dan voegen we dat nog toe. Ik weet uit mijn hoofd niet of alles daar genoemd staat, maar dat zou het moeten zijn. Mevrouw Veenstra vraagt haar op de hoogte te houden van de ontwikkelingen. Ik denk dat het goed is dat wij u op een moment dat we er een beetje uit zijn hoe we die webwinkel willen inrichten - al of niet met open source - we u daar dan een bericht over sturen. Dat is dus geen evaluatie als het al bezig is, maar voor die tijd nog waar wij op dat moment gekomen zijn. Dan bent u daarvan op de hoogte.

Ja, ik denk, meneer Flederius, dat we daar óf binnen het minimabeleid, óf binnen het duurzaamheidsbeleid wel op een of andere manier een mouw aan zouden moeten kunnen passen. Dus zonder dat er nou een keiharde toezegging is, maar een halfzachte toezegging is het wel.

De heer Ploeger (GemeenteBelangen Midden-Groningen): Bij interruptie, voorzitter. Het gaat nog over dat muziekonderwijs. Ik lees dat daar staat dat die maximale vergoeding niet geldt voor de kosten van het instrumentaal of vocaal onderwijs. Dus vandaar dat mijn vraag overeind blijft.

Mevrouw Veenstra (SP): Bij het instrumenteel en vocaal onderwijs staat wel inderdaad dat het maximale bedrag 200 euro per kalenderjaar is.

De heer Verschuren (wethouder): U krijgt schriftelijk bericht om aan alle onduidelijkheid op dit punt een eind te maken.

Conclusie

De voorzitter: Goed. Dan ga ik ervan uit dat bij dezen de eerste openstaande vragen beantwoord zijn door de heer Verschuren danwel een schriftelijke toezegging daartoe voor de toekomst.

Mag ik dan concluderen, gezien de hoeveelheid vragen die door deze commissie zijn gesteld over dit onderwerp, dat wij dit voorstel als bespreekpunt naar de raad doen doorgaan? Ik zie instemmend geknik, dus dan zullen we dit voorstel als bespreekpunt op de raadsagenda laten

	zetten.
6.	<p>Vangnetuitkering 2017 Menterwolde</p> <p><i>Inleiding</i> <u>De voorzitter:</u> Goed, dan ga ik door agendapunt 6, de Vangnetuitkering 2017 Menterwolde. In 2017 kwam de voormalige gemeente Menterwolde 16 procent, ruim 600.000 euro, tekort op het rijksbudget voor bijstandsuitkering. De raad wordt gevraagd, vast te stellen dat de verklaring van het college op bijgevoegde aanvraag Vangnetuitkering juist is en de aanvraag mede te ondertekenen. Zijn er leden van deze commissie die daarover het woord wensen in eerste termijn? Ah, mevrouw Akkerman.</p> <p><i>Eerste termijn</i> <u>Mevrouw Akkerman (GemeenteBelangen Midden-Groningen):</u> Ik had een inleidend stukje, maar dat zal ik gelijk ook maar overslaan qua tijd. Dat geldt eigenlijk ook gelijk voor agendapunt 7. Onze vraag is eigenlijk de volgende. Voor de gemeente Midden-Groningen zal, zoals nu ook eigenlijk geldt voor Hoogezand-Sappemeer, het objectieve verdeelmodel gaan gelden en worden gehanteerd? Klopt dit? Want na de herindeling is Midden-Groningen toch één grote gemeente geworden? Wat zijn de effecten hiervan ten opzichte van het historische verdeelmodel, dat nog altijd geldt voor Menterwolde en Slochteren? Maar ook eigenlijk: wat gaat er om met solidariteit met de andere gemeenten, die nu dus waarschijnlijk helemaal vergoed worden?</p> <p><u>De heer Fennis (D66):</u> Ja, ik stel de vraag hier maar, al komt die bij het volgende punt mogelijk ook aan de orde. Er wordt gesproken over de inzet van een uitzendbureau die een verdringing zou kunnen zijn, dat mensen 2 euro per uur zouden verdienen. Dat is gestopt. Ik weet niet of dat bij deze of die van Slochteren staat, maar er is ook een aantal gemeenschappelijke regelingen rond de Regio Groningen-Assen waar Menterwolde wél onder valt en Slochteren niet. Dus vandaar dat ik de vraag hier even stel. O, het is precies andersom, begrijp ik: Slochteren wel en Menterwolde niet. In ieder geval, in hoeverre wordt er gebruik gemaakt voor die Vangnetuitkering van de inzet om dat te verminderen van die regelingen van de Regio Groningen-Assen?</p> <p><u>De voorzitter:</u> Goed. Dan ga ik voor de beantwoording van de vragen naar de portefeuillehouder, de heer Verschuren.</p> <p><i>Reactie college</i> <u>De heer Verschuren (wethouder):</u> Ja, voor Midden-Groningen geldt dat wij nu onder dat objectieve verdeelmodel vallen. Dat betekent dat wij dit jaar op het BUIG-budget - want daar hebben wij het over - een forse plus kunnen verwachten. Hoeveel precies, hangt weer af van de ontwikkeling van het aantal uitkeringsgerechtigden. Dus die aanvragen gelden puur voor 2017. Voor 2018 zitten we in de plus en precies weet ik het niet, maar ik heb bedragen gehoord van ergens in de buurt van de zes ton die we daardoor kunnen verwachten aan overschot voor Midden-Groningen. Dus nieuwe aanvragen zullen niet nodig zijn, zoals het nu lijkt. Ik ken die regeling niet, meneer Fennis, van de Regio Groningen-Assen, dus ik kan daar geen antwoord op geven.</p> <p><u>De heer Fennis (D66):</u> Ja, het ging om het uitzendbureau dat dus re-integratieplaatsen aanbiedt en dat valt onder de Regio Groningen-Assen, maar het is gevestigd in Groningen. En wij maken daar gebruik van, tenminste, we staan op de lijst dat we daar wel aan betalen. Dus ik veronderstelde dat er mogelijk ook gebruik gemaakt van kan worden. Maar ik zie dat hier een ander uitzendbureau wordt genoemd, vandaar dat ik me afvroeg waarom er hier gebruik wordt gemaakt van een ander uitzendbureau, terwijl we al een regeling hebben.</p>

	<p><u>De heer Verschuren (wethouder):</u> Geen idee. U krijgt schriftelijk antwoord.</p> <p>Conclusie <u>De voorzitter:</u> Goed. Zijn er dan nog leden die behoefte hebben aan een tweede termijn? Niet? Mag ik dan voorzichtig concluderen dat we dit voorstel naar de raad doorschuiven als een hamerstuk? Ik denk dat ik dat kan concluderen.</p>
7.	<p>Vangnetuitkering 2017 Slochteren</p> <p>Inleiding <u>De voorzitter:</u> Dan ga ik door naar agendapunt 7, de Vangnetuitkering 2017 Slochteren. In 2017 kwam de voormalige gemeente Slochteren 6,6 procent, ruim 200.000 euro, tekort op het rijksbudget voor bijstandsuitkering. De raad wordt gevraagd, vast te stellen dat de verklaring van het college op bijgevoegde aanvraag Vangnetuitkering juist is en de aanvraag mede te ondertekenen. Zijn er leden van deze commissie die hierover het woord wensen in eerste termijn? Toch eentje, de heer Fennis.</p> <p>Eerste termijn <u>De heer Fennis (D66):</u> Ja, dan noem ik toch nog eventjes hier waar het om gaat. Want paragraaf 2.1.4 noemt het Coördinatiepunt Social Return en het gaat om de uitzendorganisatie Flextensie.</p> <p>Reactie college <u>De heer Verschuren (wethouder):</u> Met dat Regionaal Coördinatiepunt Social Return hebben wij veel contacten, daar werken wij heel nauw mee samen. Met Flextensie werken wij niet en daar kun je een hele politieke discussie over houden, over nut en omvang daarvan; dan moeten we een andere keer doen. Maar onze conclusie is dat wij daar niet mee gaan werken.</p> <p>Conclusie <u>De voorzitter:</u> Goed. Is er dan nog behoefte aan een tweede termijn? Niet. Kan ik dan ook bij dit punt concluderen dat we het als een hamerstuk doorsturen naar de raad? Ja, dat kan ik. Goed, dan sluit ik daarmee agendapunt 7 af.</p>
8.	<p>Zienswijze Jaarstukken Wedeka</p> <p>Inleiding <u>De voorzitter:</u> Dan ga ik door naar agendapunt 8, Zienswijze Jaarstukken Wedeka. Wedeka is de gemeenschappelijke regeling van Stadskanaal, Veendam, Westerwolde, Midden-Groningen en Borger-Odoorn. Zij voert voor deze gemeenten de Wet sociale werkvoorziening uit. Dit doet zij 115 inwoners van de voormalige gemeente Menterwolde en acht inwoners van de voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer en Slochteren. Jaarlijks worden de financiële stukken, begroting en jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Wedeka aangeboden aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. De gemeenteraden worden op deze manier betrokken en om hun mening en een richting gevraagd. Het voorstel dat voor u ligt, is: kennis te nemen van het algemeen en financieel kader 2019 en volgende jaren van Wedeka-bedrijven, jaarstukken 2017 en begrotingswijziging 2018, hiervoor de volgende zienswijze in te dienen, de resterende 34.272 euro van de gemeentelijke bijdrage 2017 terug te laten vloeien naar de gemeente Midden-Groningen en, na vaststelling door het Algemeen Bestuur van Wedeka, de financiële consequenties hiervan te verwerken in de Gemeentebegroting 2018, 2019 en de Meerjarenramingen. Zijn er leden van de commissie die daarover het woord wensen in de eerste termijn? De heer Wind van het CDA.</p>

Eerste termijn

De heer Wind (CDA): *‘Het college van Midden-Groningen vindt het absoluut noodzakelijk, de Wedeka-organisatie naar het niveau van deze tijd te brengen en daarmee een goed werkgever te zijn voor een gedeelte van onze SW-medewerkers.’* Aldus een citaat in het voorstel van het college. Vindt het college dat Wedeka op dit moment geen goede werkgever is voor die medewerkers? Wat bedoelt het college ermee, dat Wedeka een leerwerkbedrijf moet worden? Of dat Wedeka-werknemers koste wat kost overgeheveld moeten worden naar bedrijven, die daar niet voor uitgerust en toegerust zijn? Of zouden de Wedeka’s in deze wereld de huidige assemblagestructuur ook moeten blijven behouden, zodat de mensen die daarvoor in aanmerking komen of daar dichtbij zitten, nog steeds een redelijke hoeveelheid werk kunnen verzetten die past hun arbeidsvermogen?

Als we kijken naar veel bedrijven in onze gemeente en daarbuiten, zien we dat de meerderheid van de medewerkers, die op dit moment buiten de Wsw-bedrijven werken in de groenvoorziening en in de schoonmaak ingezet wordt. Veel ander werk is er bij deze bedrijven niet, aangezien deze mensen het werktempo binnen die bedrijven veelal niet aankunnen. Ook al wordt er veelvuldig geroepen om het opknippen van werkzaamheden, dan nog lukt van geen kant: alle mensen die volgens de nieuwe regels van het leerwerkbedrijf bij particuliere bedrijven ondergebracht zouden moeten worden. Ik noem deze mensen ‘Wsw-gerelateerd’. Je zou een andere opzet willen, waarbij de wet houvast geeft voor een model dat de bedrijven oplegt, een aantal mensen met een beperking in dienst te nemen, maar de mogelijkheid ook geeft, een vergoeding te laten betalen aan de huidige, nog zijnde Wsw-bedrijven en deze taak over te laten nemen. Dit zodat de nog aanwezige structuur binnen de Wsw-bedrijven een beter verdienmodel kunnen laten zien. De waarschuwingen van BWRI en Wedeka waren helder: in de huidige situatie wordt de productie van een dusdanig niveau dat van een verdienmodel geen enkele sprake meer is, maar meer van dagbesteding. Even een vraag tussendoor: waardoor zijn er inwoners van de voormalige gemeenten Hoogezand-Sappemeer en Slochteren mee gaan tellen in het bestand van Wedeka sinds 1 januari 2018? Kunnen deze mensen beter terecht bij Wedeka dan bij BWRI?

Met de voorstellen 1 en 2 van het college gaan we akkoord. Met het overhevelen naar de Begroting van Midden-Groningen, met dien verstande dat het bedrag van ruim 34.000 euro bedoeld is voor tegenvallers in de gemeenschappelijke regeling Wedeka.

Er wordt ook nog gesproken over extra ambtelijke inzet. Vanwaar ambtelijke inzet? Als je goed kijkt naar Wedeka, hanteert dat ook een andere CAO. Waarom dan extra ambtelijke inzet voor een aantal taken waaronder P&O, energie en ISO-certificering?

De heer Flederus (PvdA): Ja, de raad wordt gevraagd om kennis te nemen van het algemeen financieel kader van 2019 en volgende jaren van de Wedeka-bedrijven. We zijn onlangs bijgesproken door de mensen van de Wedeka en de mensen van IBOR. En voor de fractie van de Partij van de Arbeid was deze informatieavond zeer verhelderend; die gaf ons vertrouwen erin dat de transitie van Wedeka van een SW-bedrijf naar een werkleerbedrijf, waarin Wedeka dus momenteel zit, een goede koers is voor de toekomst. We kijken dan ook met hoge verwachtingen uit naar die toekomst. Een toekomst waarin sprake is van beheersbare budgetten wat ons betreft en geen konijnen uit hoeden.

Mogelijk dat we het college gaan vragen, verder te onderzoeken - en ik ben benieuwd naar de reactie van het college daarop - in hoeverre Wedeka, maar ook IBOR, gezien kunnen en mogen worden als interne afdelingen van de gemeente. Daardoor hoeven IBOR en Wedeka niet aan aanbestedingsrichtlijnen te voldoen, maar kunnen ze gewoon werk doen binnen de gemeente. Nou, ik ben even benieuwd naar de reactie van het college.

De heer Ploeger (GemeenteBelangen Midden-Groningen): Ja, alleen even een heel korte vraag. Het betogen van de collega’s waren helder.

Op pagina 2 staat het aandeel in de Wedeka-stemrecht et cetera: dat is verdeeld naar aanleiding van het aantal SW’ers, met de percentages. Dat snap ik allemaal. Dan staat er een zin bij: *‘Opgemerkt moet worden dat de inwoners van de voormalige gemeenten Hoogezand-Sappemeer en Slochteren vanaf 1 januari 2018 mee gaan tellen in dat aandeel.’* Dan denk ik:

welk aandeel? Ik ben het even kwijt, ik snap die zin niet.

De heer Zuiderveen (GroenLinks): Een week of wat geleden hebben we inderdaad een informatieavond gehad, waarin in ieder geval ons het een en ander duidelijk is geworden als GroenLinks. Namelijk dat de mensen die bij Wedeka werken en de mensen die daarbij betrokken zijn, met hart en ziel deze mensen - die uitermate zwak staan in de 'arbeidsmaatschappij' zagezegd - bijstaan. Tegelijkertijd is het idee gegroeid - en misschien ook al wel bevestigd - dat ze met handen en voeten gebonden zijn vanuit het Rijk door allerlei bezuinigingen die daarop gepleegd zijn soms. Misschien mag ik het niet zo zeggen, maar er wordt een soort sterfhuisconstructie gerealiseerd door geen instroom meer te hebben voor Wsw'ers, maar wel door beschermd werken. Gegeven dat feit hebben we nu als gemeente daarmee te maken, in die zin dat wij participeren deels in Wedeka voor 115 mensen en daarbij nog wat uit de voormalige gemeente Menterwolde en dan kom je op iets meer dan 120. Dat zijn mensen die ook dit soort werk nodig hebben, omdat ze anders - ik zou haast zeggen - verpieteren op de bank thuis. Dus dit geldt ook voor de mensen die niet meer mogen instromen of niet meer kunnen instromen en dan op een beschutte plek terechtkomen. Daar zal de discussie nog wel een keer over gaan van hoeveel beschutte plekken wij als gemeente eigenlijk willen realiseren en hoeveel we daarvoor overhebben. Ook dat is het gevolg van rijksbeleid, overigens. Het ongemakkelijke van deze hele situatie, is dat je dus een uitermate zwakke groep binnen onze samenleving steeds verder afknijpt in datgene wat mogelijk is. Er wordt alles aan gedaan om dat op te lossen, bijvoorbeeld via detachering en op allerlei andere manieren en dat is allemaal prima. We begrijpen daarom ook wel de jaarrekening zoals die eruitziet. In principe is die nog wel redelijk gezond, maar goed, de toekomst is dan wel zeer ongewis hoe die zal gaan lopen. We houden ons hart wat dat betreft vast. We hoeven hier niet mee in te stemmen, dus we hebben dit waargenomen. En de gelden aan de algemene middelen toe te voegen als zienswijze lijkt me ook prima. En dan ben ik wel benieuwd naar de reactie van de mensen van Wedeka.

De heer Fennis (D66): In navolging van de heer Zuiderveen: wij zijn inderdaad wel enigszins bezorgd over die beschutte werkplekken. Er staan er voor 2020 22 in de planning. Op dit moment hebben we er geloof ik twaalf, maar die zijn bijna allemaal bij Wedeka - voor zover ik het begrepen had. En zou dat niet ten koste gaan van andere mensen die wellicht ook een beschutte werkplek nodig hebben? Dus ten eerste vinden wij het aantal beschutte werkplekken veel te laag ten opzichte van wat er landelijk nodig is en wij vinden ten tweede dat het ook ten goede moet komen aan andere mensen dan die nu bij Wedeka in dienst zijn.

De voorzitter: Als er dan geen andere vragen meer zijn in eerste termijn?

De heer Zuiderveen (GroenLinks): Ik ben één vraag vergeten. Er staat hier onder aan het aandachtspunt 2, dus vlak boven de publiekssamenvatting dat we bij voorkeur betalen uit de 360.000 euro die we vanuit het Akkoord van Westerlee hebben gekregen. En ik vraag me af en toe af: wie wordt hier nou bedoeld met 'we'? Is het nou de gemeente? Is het nou Wedeka? En die 360.000 euro, is die nou voor de gemeente of is het voor Wedeka in totaliteit? Dat is mij een raadsel. Want zoals het hier staat, 'we', zou het eigenlijk het college moeten zijn, want het raadsvoorstel is van het college. Dus het college heeft die 360.000 euro. Tenminste, zo interpreteer ik het.

De voorzitter: Goed. Dan ga ik voor de beantwoording van de vragen naar de portefeuillehouder, de heer Verschuren.

Reactie college

De heer Verschuren (wethouder): Een paar leden - de heer Wind begon ermee - hebben wat algemene opmerkingen gemaakt over de ontwikkeling van de sociale werkvoorziening: de helft niet-werkleerbedrijf of toch meer het traditionele SW-bedrijf. Daar ga ik niet op in, want wat nu voorligt zijn de financiële zaken.

De heer Wind (CDA): Mijn opmerking heeft ook te maken met de financiële verantwoording. Want er wordt onomwonden neergezet dat het verdienmodel van Wedeka onder druk staat, omdat er meer mensen gedetacheerd moeten worden naar andere werkzaamheden. Minder plekken aan met name de assemblagelijnen: daar worden mensen weggehaald, die nu nog meehelpen om de productie op een bepaald niveau te brengen, waardoor het terugverdienmodel beter is. En die worden steeds verder afgekalfd en daar heeft mijn opmerking mee te maken.

De heer Verschuren (wethouder): Ja. Wat ik wou zeggen, voor u mij onderbrak, was: u krijgt nog het Koersdocument van Wedeka. Dat is het document over hoe zij nu de toekomst zien. Daar kunt u als raad ook een zienswijze op indienen. En ik wou zeggen: laten we die discussie dan daar voeren, dan kunt u haar in de volle breedte voeren over wat de koers van Wedeka moet zijn. En dan beperk ik me nu tot de wat concrete financiële vragen.

Hoe zit het met die mensen van Hoogezand-Sappemeer die nu ineens meetellen? Zijn die nou daarin overgeheveld? Nee, elk SW-bedrijf heeft in de loop der jaren wat mensen in het personeelsbestand zitten die daarvandaan verhuisd zijn. Mensen die in Veendam bij Wedeka zijn gaan werken en die ooit verhuisd zijn naar Hoogezand-Sappemeer. Dan blijf je in dienst bij het oude bedrijf. Tot 1 januari 2018 telden die niet mee als het ging om de stemverhouding. Dus wij hebben 7,1 procent van de werknemers en wij hebben ook 7,1 procent van het stemrecht. Maar die veertien waren de buitengemeentelijke medewerkers: die telden niet mee, want we hebben ze niet alleen in Hoogezand-Sappemeer zitten maar ook in Emmen en overal. Die telden dus bij de stemverhouding niet mee. Maar omdat wij nu met Menterwolde en Hoogezand-Sappemeer één gemeente geworden zijn, tellen die van Hoogezand-Sappemeer nu ook mee bij het bepalen van het aandeel van de Menterwoldse medewerkers. Is dat helder? Ja, oké.

De extra ambtelijke inzet: nou ja, dat is eigenlijk waar het hier om gaat. Er is over 2017 een fors beter resultaat en een minder slecht resultaat geboekt dan verwacht was. Wat nu eigenlijk voorligt is het akkoord dat een groot deel daarvan nu gezet wordt uit een begrotingwijziging in 2018, die vooral bestaat uit extra ambtelijk personeel aannemen. En dat is het voorstel van het bestuur van Wedeka. Het college zegt dat men het daarmee eens is en dat is waar u een zienswijze over kunt indienen. Dus, meneer Zuiderveen, er ligt wel degelijk iets voor. Als u zegt dat dat geld van 2017 volledig moet teruggaan naar de deelnemende gemeenten, zou dat dus ook de zienswijze van uw raad kunnen zijn. Wij denken dat het verantwoord is om nu toch extra in die ambtelijke organisatie te investeren, omdat die de afgelopen jaren eigenlijk totaal uitgebeend is. U hebt het plaatje gezien bij de presentatie van de directeur van Wedeka, die ruïne: dat is eigenlijk wat zij aantreffen in september vorig jaar. En zij komen nu met een aantal maatregelen om het normale werk door te kunnen laten gaan en bijvoorbeeld, als zo'n ISO-medewerkers er nu niet is, dan verliezen ze die certificering en dan kunnen ze een aantal productielijnen sluiten. Nou, zo zijn er meer zaken die te ver wegbezuinigd zijn de afgelopen jaren, om maar het financiële resultaat een beetje netjes te houden. De directie, gesteund door het bestuur nu, zegt dat daar extra in geïnvesteerd moet worden en daar wordt het overschot van 2017 voor een groot deel voor gebruikt. En over het restant daarvan staat in de zienswijze dat wij dat wel terug willen hebben. Dat is de zienswijze zoals die nu is.

Hoe zit het nou met dat nieuw beschut werken? Kijk, mensen die al in de sociale werkvoorziening werken, komen niet in Nieuw Beschut: dat zijn SW-medewerkers. Dus dit gaat om mensen van buiten die in dienst komen bij Wedeka. Dat is hun nieuwe beschutte baan, maar dat is wat anders dan bestaande SW-medewerkers die overgaan naar Nieuw Beschut. Dus dit zijn mensen die door de Sociale Dienst of door het UWV aangeleverd worden, die vervolgens goedgekeurd worden om onder Nieuw Beschut te vallen en die krijgen dan bij Wedeka een baan. En dat zijn er weinig, ja. Dat is op zich wat vreemd. In Hoogezand-Sappemeer hebben we een wachtlijst - een kleine wachtlijst. In Stadskanaal en Veendam, waar de Sociale Dienst op grotere afstand zit van het SW-bedrijf, hebben ze een tekort aan mensen: daar hebben ze meer plaatsen. Dus dat is zeker een punt van zorg dat ook door de directie zo gezien wordt. De gemeenten - ook wel het UWV, maar heel vaak zijn dat de gemeenten - moeten meer mensen aanleveren voor Nieuw Beschut: dat moet daar echt gebeuren. Want het kan niet zo zijn dat wij

hier een wachtlijst hebben en dat ze daar de plaatsen die ze hebben, lang niet kunnen vullen. Dat doe je iets fout en dat hebben ze zelf ook geconstateerd. Daar moeten dus vooral de gemeenten mee aan de slag.

Volgens mij is dat het wel. O, die 360.000 euro: ja, er waren afspraken over in het Akkoord van Westerlee. Daar zou zoveel miljoen heen gaan. Vervolgens heeft Wedeka gezegd dat men niet meedoet. Menterwolde, maar ook Borger-Odoorn zei dat men het daar eigenlijk helemaal niet mee eens was, men wilde wél meedoen. Maar omdat de stemverhouding zo is zoals die is, hebben Stadskanaal en Veendam de meerderheid in de stemmen van Wedeka, dus de fase ging niet door. Toen heeft het ministerie gezegd dat de gemeenten die wel mee hadden willen doen - Borger-Odoorn, Vlagtwedde en Menterwolde - en dat door toedoen van Stadskanaal en Veendam niet konden, toch het geld krijgen dat anders ook naar hen was toegegaan. Dus dat geld hebben wij gekregen als gemeente - Menterwolde en nu Midden-Groningen - maar dat mogen wij nu alleen maar inzetten voor vernieuwing in de sociale werkvoorziening. Dus we mogen het niet aan andere doeleinden besteden en dat is waar hier op bedoeld wordt. Dus dat bedrag.

Conclusie

De voorzitter: Goed. Zijn er dan nog leden van de commissie die behoefte hebben aan een tweede termijn? Die zijn er niet.

Mag ik dan al voorzichtig concluderen dat bij het gebrek aan een behoefte voor een tweede termijn dit stuk ook doorkan als hamerstuk naar de raad? Goed, dan doen we het zo.

9. Vaststelling van de Nota Drugs- en Coffeeshopbeleid Gemeente Midden-Groningen 2018-2022

Inleiding

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 9, Nota Drugs- en Coffeeshopbeleid Gemeente Midden-Groningen. Ik onderbreek even mijn inleiding voor de heer Kluit. U hebt het woord.

De heer Kluit (SP): Ja, ik stak gewoon mijn hand op om te gaan spreken. Maar ik weet niet of u nog iets wilde inleiden bij dit agendapunt.

De voorzitter: Ik was nog aan het woord volgens mij. Dus als u even mijn inleiding wilt laten afmaken?

De heer Kluit (SP): Jazeker.

De voorzitter: Goed. De nota is de opvolger van de Drugs- en Coffeeshopnota van de voormalige gemeenten Menterwolde en Hoogezand-Sappemeer. De gemeente Slochteren beschikte niet over een drugs- en coffeeshopnota. Het voorstel is dan ook om kennis te nemen van de ontwerpnota Drugs- en Coffeeshopbeleid en in te stemmen met de in de nota opgenomen maximumbeleid van vestiging van twee coffeeshops in de gemeente Midden-Groningen. En volgens mij wenst de heer Kluit daarover het woord.

Eerste termijn

De heer Kluit (SP): Dat is een correcte aanname. Dank u, voorzitter.

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van deze nota. Een van de in het beleid genoemde effecten is het voorkomen en verminderen van de maatschappelijke schade die aan de drugscriminaliteit is verbonden. Gezien de recente invallen en ontmantelingen van kwekerijen binnen onze gemeente en het bijzondere gedoogbeleid binnen Nederland is het hebben van twee coffeeshops zeker geen garantie dat drugscriminaliteit afneemt. Integendeel, het huidige gedoogbeleid creëert een vraag waar niet op legale wijze antwoord gegeven kan worden. Wij vinden dat de verkoop en teelt van softdrugs voor de Nederlands markt moet worden gelegaliseerd. Aan het vreemde gedoogbeleid moet een einde komen. Het wordt steeds duidelijk dat legalisering grote voordelen heeft. Kwaliteitscontrole van de softdrugs die in

coffeeshops worden aangeboden, wordt mogelijk. Het beperken van de gezondheidschade moet vooropstaan. Ook wordt met legalisering voorkomen dat de georganiseerde misdaad enorm veel geld verdient aan de productie van en handel in softdrugs. Legalisering van softdrugs leidt ook tot een forse besparing voor politie en justitie en zelfs tot extra inkomsten door de belastingheffing. Illegale teelt zorgt daarnaast voor branden in woningen en bedrijfspanden. Op dit moment zijn er twee coffeeshops binnen de gemeente: dit betreffen The Happy en Koffieshop A7, op een steenworp afstand van elkaar. Hierbij vraag ik me direct af hoe het zit in de voormalige gemeenten Menterwolde en Slochteren. Wordt er hier wel voldaan aan de bestaande behoefte of houden we eigenlijk de handel op straat en aan de deuren in stand? En daarmee direct een ander probleem: bij dat soort brommerkoeriertjes kun je vaak veel meer kopen.

Nu begrijp ik heel goed dat wij vanuit de gemeenteraad niet zomaar de wet- en regelgeving kunnen aanpassen en veel gemeenten hebben zich ingeschreven voor het experiment Gesloten Coffeeshopketen. Wel wil ik de burgemeester vragen naar een onderbouwing met betrekking tot het aantal coffeeshops binnen onze gemeentegrenzen en hoe we zorgen dat inwoners het daar halen en niet op straat. Daarnaast wil ik vragen om ons op de hoogte te houden van het landelijk experiment Gesloten Coffeeshopketen.

De heer Ubels (VVD): Een goed geschreven stuk, denk ik, dat goed wegleest. En als je dat dan goed leest, dan zie je ook dat de bevoegdheid van de raad eigenlijk maar heel beperkt is. Wij gaan erover of wij een nulbeleid of een maximumbeleid willen hanteren. En het maximumbeleid is dan vastgesteld door berekeningen die je kunt maken vanuit het Rijk. Meer bevoegdheden tot het maken van beleid heeft de burgemeester en die doet dat dan samen met de politie en het Openbaar Ministerie. Een van de dingen is bijvoorbeeld het Damoclesbeleid, dat ook hier in de gemeente goed wordt toegepast. Dat is dat het je als een zwaard van Damocles boven het hoofd hangt dat je woning of ander pand gesloten wordt als je je schuldig maakt aan illegale teelt van cannabis enzovoort.

Natuurlijk zijn er inderdaad altijd dingen die schuren als we het hierover hebben. Dat had de SP het ook al over en dat is dat die coffeeshops dat wel mogen verkopen, maar dat het dus niet verbouwd mag worden. Daar lezen we over in het stuk dat er een experiment is, dat er in zes tot tien gemeenten meegedaan kan worden aan het experiment van de gereguleerde wietteelt. Maar ook lezen we dat Midden-Groningen kenbaar heeft gemaakt, hier niet aan deel te willen nemen. Nou, daar heb ik wel even een vraag over. Want vorig jaar is in Hoogezand-Sappemeer een motie ingediend door de VVD - en die is met een ruime meerderheid aangenomen - waarin wij het college oproepen om vooral ons wél aan te melden voor die proef. Dus wij vragen ons even af waarom dat dan blijkbaar niet gebeurd is en of dat niet alsnog kan. Want dat heeft natuurlijk enorme voordelen, ook bijvoorbeeld voor de werkgelegenheid: het zou voor Wedeka of BWRI ook een uitkomst kunnen zijn. Misschien komt er zelfs wel echte werkgelegenheid achter vandaan. Dus dat ik even wat wij ons afvragen op dit moment.

De heer Zuiderveen (GroenLinks): Het voorstel dat voorligt, is op zich goed geschreven. Alleen, het verbaast ons wel enigszins. De heer Ubels noemt al iets over dat experiment waar de gemeente Midden-Groningen - die bestond toen nog niet eens, trouwens - zich niet voor heeft aangemeld. Dat kon ook niet. Hoogezand-Sappemeer heeft blijkbaar dus wel vanuit de raad gevraagd om dat te gaan doen. Waar is dat gebleven? Dus die vraag van de heer Ubels onderstreep ik van harte.

Even los hiervan: misschien is het overbodig, maar GroenLinks is op zich voor legalisering van de hele toestand rond de softdrugs. Goed, dat is niet aan de orde en daar gaan wij ook niet over. We zullen dus moeten dealen met datgene wat hierover plaatsvindt.

Wij hebben dus dat experiment en dat zien wij echt als een gemiste kans om qua teelt iets te gaan doen en dan heeft de gemeente Midden-Groningen zich voor te verantwoorden. Dus laten we dat eerst maar als een vraag stellen: waarom is er niets mee gebeurd met die motie? Dat is het eerste.

Daarnaast is er het volgende. Dat heb ik zelf niet gehoord - dat moet ik er meteen bij zeggen - maar men heeft de heer Munnikma op de radio blijkbaar horen zeggen dat de gemeente nog

maar vier à vijf maanden bestaat - inmiddels is de zesde maand al ingegaan - en dat er al een stuk of 50 à 60 kwekerijen zijn opgerold - gigantisch veel. Oftewel: het huidige beleid werkt voor geen meter. Want anders zeg je dat soort dingen niet. En toch ligt hier een voorstel dat het huidige beleid dat die drie afzonderlijke gemeenten hadden - op Slochteren na dan, dat daar op zich geen beleidsnota voor had - wordt voortgezet. Ook dat puzzelt ons.

Mevrouw Voogd (PvdA): Ik kan bij een aantal dingen aansluiten, want ook de Partij van de Arbeid verbaast zich erover dat inderdaad het huidige beleid dat er was in Menterwolde en Hoogezand-Sappemeer, gecontinueerd wordt zonder dat daar een evaluatie achter ligt. Is dat überhaupt geëvalueerd en zo ja, wat zijn daar dan de uitkomsten van? Verder staat in het voorliggende stuk nog dat de minimumleeftijdsgrens van 18 jaar gehandhaafd wordt.

De heer Ubels (VVD): Even een kleine interruptie op mevrouw Voogd - maar ook op GroenLinks. Ik vraag me af hoe je nou kunt zeggen dat het beleid faalt, als er zo ontzettend veel kwekerijen worden opgerold en dus het gewoon aanmerkelijk veiliger wordt. Ik vind dat echt de mensen die zo ontzettend goed werk doen om die mensen te pakken, echt tekortdoen.

De voorzitter: Ik zou willen voorstellen dat deze vraag ook beantwoord wordt door de heer Munnikma en ik vermoed dat hij hem ook heeft opgeschreven.

De heer Zuiderveen (GroenLinks): Maar het is natuurlijk wel iets wat de heer Ubels zowel de PvdA als GroenLinks voorlegt en daar zou ik toch kort even op willen ingaan. Want 50 kwekerijen opgerold: dat zijn er inderdaad heel veel en dat is niet minder geworden. Als het goed beleid was geweest, dan zou je dus nog veel minder kunnen oprollen. Het is maar net hoe je ertegenaan kijkt.

Mevrouw Voogd (PvdA): Ik heb niet gezegd dat het beleid faalt, ik heb gezegd dat er geen evaluatie onder ligt: dat is wat anders. Want als het geëvalueerd is, pas dan kun je kijken of het afgelopen beleid wel of niet zinvol was of dat je het moet continueren. Dus ik vraag om een evaluatie. Ja?
Goed, in het huidige voorstel of nota staat dus iets over dat de leeftijd van 18 jaar gehandhaafd gaat worden en dat daar strikt de hand aan gehouden wordt. Maar er wordt niet bij gezegd hoe dat dan gedaan wordt, behalve dan dat er ingezet wordt op voorlichting en dat er dan foldertjes liggen in de coffeeshop. Ik hoop niet dat dat het enige is en dat er nog wel wat meer gebeurt. Het is niet helemaal duidelijk welke instanties er hier bij betrokken zijn.
Nou, over criminaliteit is al wat gezegd. De Partij van de Arbeid is ook voor het legaliseren van het hele softdrugsbeleid, want zo gaat het in ieder geval niet werken - dat is wel duidelijk. O ja, dan staan er nog in de voorliggende nota iets over de afstandsgrenzen: 500 meter van woonwijken en 250 meter van scholen of winkelcentra. Maar volgens mij begint winkelcentrum Martenshoek aardig dicht bij een coffeeshop, dus ik weet niet helemaal waar die grens ligt.

De heer Fennis (D66): Ja, er is al een aantal dingen eerder genoemd. Dan zal ik nog wel eventjes zeggen dat in de raad van Hoogezand-Sappemeer er inderdaad expliciet is gevraagd om mee te doen aan het experiment van de gesloten keten. Waarom is dat inderdaad niet meegenomen? Met veel argumenten is dat toen in de raad naar voren gekomen, dat verzoek. De vraag is ook: hoe functioneert het huidige beleid, in relatie inderdaad tot de evaluatie? En de spreiding van de coffeeshops is ook al even genoemd. Ja, hoe kunnen we garanderen dat er inderdaad geen misstanden ontstaan in Menterwolde en Slochteren, als we maar op twee bekende locaties in Hoogezand-Sappemeer softdrugs verkrijgbaar zijn?
Als de risico's groter worden met de nieuwe drugs, moet er dan niet meer aan voorlichting worden gedaan op scholen richting het drugsbeleid? Daar lees ik ook in het plan niets over. Kunnen we overlast voorkomen, bijvoorbeeld door de omgeving van de coffeeshops te benaderen en ook met de exploitanten afspraken te maken? Is er bijvoorbeeld op dit moment overleg met die exploitanten?

Welke garanties hebben we inderdaad dat als het onder de radar verdwijnt, we straks wél in kunnen grijpen?

Mevrouw Akkerman (GemeenteBelangen Midden-Groningen): Er is al heel wat gezegd. We weten eigenlijk niets af van het hele pilotproject dat hier genoemd is. Want ja, we komen eigenlijk uit de voormalige gemeente Slochteren. Daar hadden we niks op drugs- en coffeeshopbeleid. Maar goed, ik beperk me gewoon tot het voorstel dat hier op tafel ligt. Ik ga niet in op landelijk beleid, of wiet gelegaliseerd moet worden of niet.

Maar het besluit is eigenlijk zoals het hier ligt om het aan de twee reeds bestaande verkooppunten in Midden-Groningen te reguleren en te handhaven. Zij voldoen aan de vereiste strenge richtlijnen van de aanwijzing Opiumwet van het Openbaar Ministerie en dan denk ik ook aan de inrichting en de locatie. Maar ik denk dat er hier ook zeker streng wordt gehandhaafd: dat daar geregeld toezicht en dergelijke is enzovoort, enzovoort.

Wat wij wél vinden is eigenlijk dat voor de gemeente Midden-Groningen de verkoopplaatsen eigenlijk in een stedelijk gebied liggen. Die liggen op een locatie waar ook de meeste behoefte is aan een verkooppunt. Een beetje humor mag er ook wel bij. Maar mijn vraag is eigenlijk: wat gebeurt er als een van deze twee verkooppunten niet meer aan de richtlijnen voldoet of gaat stoppen en zich een exploitant meldt voor een van de omliggende dorpen? Hoe voorkomen we dit? Is dit wenselijk? Vindt het college dit wenselijk dat dit zou kunnen gaan gebeuren? Dan vragen wij eigenlijk meer om een aanpassing in de verordening, een planologische onderbouwing dat alleen coffeeshops zouden mogen worden gevestigd aan de A7, bijvoorbeeld alleen in stedelijk gebied. Dit eigenlijk meer ter bescherming van de leefbaarheid van onze dorpen. Daar wou ik het even bij laten.

De heer Wind (CDA): Ja, even over de opmerkingen die door diverse collega's zijn gemaakt ten aanzien van de legalisering: daarbij sluit ik me meer aan bij wat de SP erover zei. Je kunt het evalueren, maar dan is het maar de vraag of je het boven tafel krijgt of het veiliger is. Maar wat je in elk geval kunt doen is datgene wat verkocht wordt, veiliger is en dat ervan inzichtelijk wordt gemaakt hoe het gemaakt wordt en hoe het geproduceerd wordt.

Dan nog wel een paar vragen. Het college geeft ook aan dat er boa's ingezet worden. Kan het college inzichtelijk maken hoeveel uren daarvoor staan? Want financieel wordt dit wel verantwoord, maar dat zegt nog niks over de uren die met name aan het coffeeshop beleid worden besteed.

En hoeveel politie-inzet is er mogelijk en heeft de burgemeester altijd voldoende zeggingskracht bij het proberen de juiste druk neer te leggen bij datgene wat er gebeurt op dat gebied binnen de gemeente?

De heer Metscher (ChristenUnie): Ja, vanuit de ChristenUnie moet ik toch een heel ander geluid laten horen. Twee coffeeshops zijn er wat ons betreft toch twee te veel. Wij vinden het ongemakkelijk dat er verkoop van softdrugs wordt gedoogd terwijl de kweek illegaal gebeurt. De SP stipte dat al aan in haar inleiding en kwam tot een andere conclusie, namelijk dat dan de kweek dan maar gelegaliseerd moet worden. En ja, wat ons betreft moet de verkoop ook gewoon verdwijnen. Daarbij valt mij op - dat is even een observatie van mijn kant - dat bij andere verslavende middelen zoals roken en alcohol de maatschappelijk omgekeerde beweging te zien is.

Wij gaan in de fractie nog even kijken of het zinvol is om hier met een amendement op te komen. De commissie verder horende denk ik dat het niet kansrijk is, maar het is wel belangrijk om dat punt op tafel te brengen. Dat is dan in ieder geval in deze commissie gebeurd.

En naar aanleiding van de beantwoording door de burgemeester van de eerste termijn zal ik ook wel even aangeven of het een hamerstuk moet worden of dat het nog uitgebreid besproken moet worden in de raadsvergadering.

De voorzitter: Goed. Als er dan geen verdere vragen zijn, dan ga ik voor de beantwoording van de vragen naar de portefeuillehouder, de heer Munnikma.

Reactie college

De heer Munniksma (burgemeester): Volgens mij is er een brede overeenstemming in deze commissie, namelijk dat iedereen er wat over op te merken heeft dat als je iets aan de voordeur doet, je ook iets aan de achterdeur moet doen. En als je iets aan de achterdeur toestaat, dan heb je ook iets met de voordeur te doen. Dus je kunt op gegeven moment ook nadrukkelijk ervoor kiezen om te zeggen dat het echt een tweeslachtigheid qua normering is, die rondom dit onderwerp aan de orde is. En ik weet niet of u een kaartje hebt gezien met een foto waar ik met mijn kleinkinderen op sta. Maar dat zult u dan op heel korte termijn krijgen en dan heb ik wel het beeld dat ik aan mijn kleinkinderen niet uit kan leggen dat je aan de voordeur andere normen en waarden hebt dan aan de achterdeur. En op het moment dat je in de algemeenheid toch ook - dat vind ik ook van de overheid - een voorbeeldfunctie moet hebben. Ook op dit soort terreinen moet je daar de conclusie uit trekken dat je óf wat moet doen met die achterdeur, óf dat je de voordeur moet sluiten. Daarbij kiezen we dan niet allemaal voor dezelfde oplossing. Maar als ik dus niet zie wat er bij u allemaal aan de orde is, dan komt er nadrukkelijk aan de orde dat dat niet de bevoegdheid is die we hier hebben. Dat zullen we dus op een andere manier aan moeten kaarten. Dat kun je trouwens wel doen door daar een motie over aan te nemen - om maar eens iets te noemen, want dat is ook leuk - waarin je zegt dat die tweeslachtigheid eruit moet. Waarschijnlijk krijgt u dan de hele raad mee.

De heer Metscher (ChristenUnie): Voorzitter, dat is niet de richting die wij op willen, denk ik.

De heer Munniksma (burgemeester): Maar als je dan vraagt langs welke weg dat dan moet, dan krijg je de hele raad niet mee. Als ik zelf constateer wat ik de afgelopen week heb meegemaakt, dan is het bijna uit te leggen dat er echt een hele bedrijfstak achter zit met ontzettend veel knowhow, kennis en kunde. Dat is echt wat anders wat daar gebeurt dan drie plantjes op twee hoog achter die je water geeft. Nee, dit zijn technologische hoogstandjes die men laat zien, maar die wel gefaciliteerd worden in een criminele omgeving waar ook van alles en nog wat meer mis is dan het feit dat ze tegen de wet in aan het produceren zijn. Daar zullen we denk ik in Nederland wat aan moeten doen en daar helpen zes tot tien experimenten niet aan - die inmiddels in grote gemeenten, vaak ook nog in gebieden waar meerdere coffeeshops aan de orde zijn omdat men toch een beetje tegen het stedelijk gebied aan hangt. Dat is denk ik alleen een heel klein pleistertje dat je op deze wond doet. Je lost het alleen maar op om eens een keer te zeggen dat we óf voor de ene richting kiezen, óf voor de andere richting kiezen. Maar dat moet in de Tweede Kamer gebeuren.

Dan kom ik terug bij het voorstel, dat ik als bevoegd orgaan mag doen aan u om twee coffeeshops in onze gemeente te hebben. Wij hebben het beeld gekregen, niet uit een uitvoerige evaluatie, maar we hebben het toch ook wel besproken met de maatschappelijke groeperingen en de politie hoe wij tegen de coffeeshops aankijken die in onze gemeente functioneren. En dan denk ik dat wij kunnen vaststellen dat je wel horecapapieren nodig hebt om een coffeeshop te runnen en dat er ook wel horecaondernemingen zijn die meer overlast hebben op een aantal momenten dan de coffeeshops die we in onze gemeente hebben. Daarmee praat ik niet iets goed, maar er is wel een evaluatie op geweest - zij het in een lichte vorm.

Tegelijkertijd hebben we ook stilgestaan bij wat je moet doen in het plattelandsgebied. En dan wil ik het er niet over hebben dat het oud-Menterwolde of oud-Slochteren is, want dat is deels ook in Hoogezand-Sappemeer aan de orde. Maar als je daar vaststelt dat je soms ook nog moeite hebt om het bestaande winkelbestand op peil te houden, dan moet je je afvragen of je echt in een behoefte voorziet om het in het niet-stedelijk gebied de tweede of derde coffeeshop neer te zetten. Wij hebben niet het idee dat daar een zware behoefte aan bestaat. Tegelijkertijd constateer ik wel, met de politie, dat er brommertjes zijn - zoals net aangeduid werd - die én rijden in het stedelijk gebied, én rijden in het plattelandsgebied. Daar wordt ook zo nu en dan weleens op ingegrepen om te controleren wat zij op dat moment vervoeren en dat soort dingen. Wij hebben - en misschien heeft dat ook wel te maken met de fase waarin wij de afgelopen maanden gezeten hebben - de discussie over wat in Hoogezand-Sappemeer aan de orde is geweest, of we ons aanmelden voor het experiment, laten plaatsvinden in en rondom de datum

van de herindeling. En op dat moment was ook aan de orde wat ik eigenlijk zonet ook al zei, namelijk dat in Nederland die experimenten zes tot tien in aantal zouden zijn en in belangrijke mate toch gekoppeld zouden zijn aan middelgrote gemeenten in het stedelijk gebied. Daar is op gegeven moment van gezegd - of het nou net voor of na de herindeling was - dat we dat op dit moment even laten rusten en dat we daar wel weer op terugkomen op het moment dat we over deze nota praten danwel over het beleid ten aanzien van de openbare orde en veiligheid.

Er is gevraagd door de Partij van de Arbeid of er wordt gehandhaafd op 18 jaar. Er zijn zo nu en dan controles óf door boa's, meneer Wind, óf door de politie op wat daar gebeurt.

Ik heb niet de afstanden nog een keer gemeten, maar ik ga ervan uit dat de afstanden kloppen, gelet op het feit dat het coffeeshops zijn die al een tijdje draaien en die we in de nota noemen en ook overgenomen zijn van het voormalige beleid.

Dan is gevraagd naar voorlichting op dit gebied. Dat zal denk ik zeker in het voortgezet onderwijs een plekje hebben, maar ik weet niet hoe vroeg je met dit soort zaken moet beginnen.

Wat gebeurt er, vroeg mevrouw Akkerman, als er één stopt? Eigenlijk staat het ook in de nota: wij doen eerst de uitspraak dat er maximaal twee in de gemeente kunnen zijn. Dan is daar, los van de afstanden, ook planologisch een aantal randvoorwaarden waaraan voldaan moet worden en daarmee wordt het gelijkgesteld aan een horecabestemming. Dus een als horeca bestemd pand kan in principe gebruikt worden voor het opvullen van een lege plek die ontstaat. Maar er zal natuurlijk altijd een vraag-en-antwoordspelletje zijn tussen de gemeente en de exploitant die een pand als zodanig wil gaan gebruiken.

Ik heb het idee dat ik daarmee toch wel in belangrijke mate de meeste vragen beantwoord heb. Dus waarom hebben we toch twee in het stedelijk gebied? Die voldoen daar naar ons idee op een goede manier aan de vraag. De legalisering aan de achterkant is een zaak waar we wel een opvatting over kunnen hebben, maar wat we hier niet regelen. Er is ook een aantal regels dat we vastgesteld hebben in de gezamenlijkheid van hoe we naar het handhaven van de regels kijken door de politie en de boa's op een aantal momenten.

En ja, ik denk dat ik daarmee wel de hoofdlijn aan de orde heb gehad.

De voorzitter: Er is behoefte aan een tweede termijn, zie ik. Dan begin ik bij de heer Ubels.

Tweede termijn

De heer Ubels (VVD): Ik hoor wat de heer Munnikma heeft gezegd over de proef. Natuurlijk, we zijn het er helemaal mee eens dat je zoiets veel beter landelijk kunt regelen. Dan bereik je er écht wat mee. Maar ik denk dat ik niet rechtdoe aan de motie die toch met grote meerderheid vorig jaar is aangenomen en eerder al, ook in Menterwolde, die vroeg om toch mee te doen aan die proef. Vandaar dat ik ook, om daar recht aan te doen, heb gevraagd of het niet alsnóg mogelijk is eraan mee te doen. En op die vraag heb ik nog geen antwoord. "Want detailhandel of wiethandel, dat maakt ons niet uit", heeft mevrouw Seljee vorig jaar gezegd. Mevrouw Seljee is geen raadslid meer van de VVD - maar daar heeft deze uitspraak niks mee te maken.

Mevrouw Akkerman (GemeenteBelangen Midden-Groningen): De burgemeester gaf in het begin van de beantwoording van een vraag eigenlijk een beetje aan - ik hoop dat ik dat dan goed geïnterpreteerd heb - dat eigenlijk een coffeeshop op het platteland niet zozeer wenselijk is en ook dat indien ergens in een dorp wel horeca is, dat dus een verkooppunt kan worden. Dus dat zou dus feitelijk inhouden dat als ik dan kijk naar een plaats als Steendam, waar een horecagelegenheid is en als dan een van deze twee coffeeshops in het stedelijk gebied zou stoppen, het dus mogelijk is dat daar een verkooppunt zou komen. Of heb ik dat helemaal verkeerd begrepen?

De heer Fennis (D66): Mijn vraag, die ik in de eerste termijn had gesteld, was: er is regelmatig overleg met de exploitanten?

En zouden wij inderdaad, in navolging van de heer Ubels, alsnog mee kunnen doen met het experiment? Of is het mogelijk dat er sprake kan zijn van vrijwillig toezicht door producenten, waar de gemeente wellicht aan meedoet? D66 vindt het belangrijk dat het vooral veilig gebeurt

en dat er toezicht plaatsvindt, zodat mensen niet zelf gaan experimenteren. Dus de vraag is: kunnen wij eventueel ook een eigen experiment doen als wij niet mee kunnen doen met het landelijke experiment?

De heer Kluit (SP): Ja, nog een vraag die bij mij opkwam. Die weliswaar een beetje technisch van aard is, maar misschien wel goed voor de beeldvorming. Er zijn dus al een heleboel invallen geweest sinds wij Midden-Groningen zijn. Ik vroeg me af in hoeveel gevallen - ongeveer, bij benadering - dat om woningen ging en dat daar kinderen bij betrokken waren.

De heer Wind (CDA): In zijn algemeenheid heeft de burgemeester antwoord gegeven op de vragen. Maar de boa's worden ook ingezet op de openbare orde en dan is het toch wel handig dat we een beetje inzicht krijgen in hoe u dat inschat. Want hebben we dan genoeg uren beschikbaar voor alles wat ze moeten doen?

De voorzitter: Goed, als er dan verder geen vragen meer zijn, dan ga ik voor de beantwoording van de vragen weer naar de heer Munniksma.

Reactie college

De heer Munniksma (burgemeester): Zijn er genoeg uren - de laatste vraag van de heer Wind - voor de boa's en politie? Nee. Ik denk dat we moeten vaststellen dat er meer vraag is op allerlei plekken om politie en boa's te hebben dan we feitelijk hebben. Maar ik denk dat je altijd in dat soort 'kraptesituatie' zit, want in feite hebben we gewoon heel veel dingen waar we wat aan moeten doen. Maar ik ken ook de volgende problematiek - die speelde trouwens ook in de afgelopen weken - dat de omgeving soms al een hele tijd in de gaten heeft dat er een probleem is, en dat de omgeving dan denkt: we hebben het gemeld bij Misdaad Anoniem en waar wordt er niet morgen of overmorgen gewoon direct gereageerd? En soms wordt er direct gereageerd, soms vinden ze trouwens ook bij toeval het een en ander. Maar op een aantal momenten wordt er ook gekeken of we, als we wat langer kijken naar wat daar gaande is, misschien iets meer van het netwerk in beeld kunnen brengen. In een heel aantal situaties waar we tot sluiting overgaan - dat is meteen de andere vraag van de heer Kluit - kom je toch tot de conclusie dat het een zolder is of bij een woning - dat is trouwens wel de minderheid - waarbij je alleen maar degene aanspreekt die op dat moment in het huis woont en dat verder het hele netwerk erachter bijna onzichtbaar blijft.

Komt het voor dat het ook woningen zijn met kinderen? Ja, dat komt ook voor woningen waar kinderen in hetzelfde pand verblijven en waar toch opvoeders weten wat er op dat moment daar gebeurt en in feite ook weten dat er op dat moment illegaal stroom afgetapt wordt, wat ook een brandgevaar inhoudt. Ik denk niet dat het een excuus is, maar er zijn best in een aantal situaties sociale motieven aanwezig waarom men kiest voor de productie, want ik denk dat het gewoon bloedlink is wat er op een aantal van dat soort terreinen gebeurt.

Dan is de vraag hoe we, als we ons niet nu meer kunnen aanmelden voor een experiment, daar in de toekomst in staan. Als ik de beraadslagingen van deze commissie aanhoor, dan kan daar de conclusie uit getrokken worden dat als er linksom of rechtsom weer een keer een experiment gedaan wordt op landelijk niveau met dit soort legale kwekerijen, het op dat moment nadrukkelijk een onderwerp is waar we - waarschijnlijk dan via de commissie - ons wel op dat moment aanmelden, eventueel ook met die mensen die het graag als ondernemer willen gaan doen. Ik denk dat je dan kunt zeggen dat deze gemeente ook een traditie heeft op intensieve kassenhouderij en dat soort zaken en we dat misschien eens op een andere manier dan die kennis van vroeger te brengen.

Volgens mij is er een misverstand ontstaan, want ik heb aan de ene kant gezegd dat, gelet op wat wij zien aan behoeftes, het stedelijk gebied het meeste in aanmerking komt om daar de twee coffeeshops toe te staan. Ik heb ook aangegeven dat als je het doet - dat staat trouwens ook in de nota - het pand dan een horecabestemming moet hebben. Maar het is niet zo dat als je een horecabestemming hebt, je dan ook een coffeeshop mag exploiteren. Daar zal echt wel wat meer voor moeten gebeuren dan dat de locatie niet alleen in Hoogezand-Sappemeer is, maar dat die in Steendam is en het daar ook moet kunnen. Nee, dan moet je daar toch een

	<p>beleidsmatige analyse onder leggen. Ik hoop dat ik daarmee de meeste vragen beantwoord heb.</p> <p><u>De heer Fennis (D66):</u> Ja, twee vragen zijn nog steeds niet beantwoord. Er is regelmatig overleg met de exploitanten? En is het mogelijk dat een ondernemer zich vrijwillig aanmeldt?</p> <p><u>De heer Munnikma (burgemeester):</u> Over die vrijwillige aanmelding: men kan zich aanmelden, maar op dit moment geldt wel de lijn dat we maximaal twee coffeeshops hebben.</p> <p><u>De heer Fennis (D66):</u> De productie, bedoel ik.</p> <p><u>De heer Munnikma (burgemeester):</u> Nou, dan verwijs ik weer naar de nota. Daarin staat ook dat wij productie niet kunnen doen, omdat wij dat niet mogen gelet op het landelijk beleid. Dan zul je eerst het landelijk beleid moeten veranderen. Dan moet u maar eens om u heen kijken hoe u een coalitie moet regelen op landelijk niveau, maar dat lukt nu in elk geval niet. En er is overleg met de exploitanten - zo nu en dan, trouwens - en het is ook zo dat de nota zometeen ter inzage komt te liggen. Maar dan vindt er ook nog een keer weer in die fase een extra gesprek met de exploitanten plaats. Sorry dat ik die vraag in eerste instantie niet beantwoord had.</p> <p>Conclusie</p> <p><u>De voorzitter:</u> Goed. Mag ik dan concluderen, gezien de gevoelens van de ChristenUnie en een aantal gevoelens dat leeft bij de VVD en volgens mij ook bij D66 over een eerder aangenomen motie in de voormalige gemeente Hoogezand-Sappemeer, dat dit stuk als bespreekstuk wordt voorgelegd aan de raad?</p> <p><u>De heer Ubels (VVD):</u> Voorzitter, die vraag is wat mij betreft voldoende beantwoord.</p> <p><u>De heer Zuiderveen (GroenLinks):</u> Dat neemt niet weg dat het geen bespreekpunt hoeft te zijn.</p> <p><u>De voorzitter:</u> Goed, lijkt me duidelijk. Dan gaat dit stuk voorgelegd worden aan de raad als bespreekstuk.</p>
10.	<p>Sluiting</p> <p><u>De voorzitter:</u> En dan kom ik bij agendapunt 10 en dat is de sluiting van deze vergadering. En dat is om klokslag 22.00 uur.</p>